

Israelietisch Weekblad

Abonnementsprijs per 3 maanden :
Voor Amsterdam f 0.25
Voor de overige gemeenten des rijks, franco f 0.35
Voor Buitenland f 2 p. jaar bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke Nummers 2 Cent.
Verschijnt Donderdag namiddags.
Brieven voor de redactie franco vóór Woensdag,
Sarphatistraat 122.
Brieven en Advertentiën voor de administratie,
franco vóór Donderdag 12 uur, aan den Uit-
gever Joden Breestraat 63.

Hoofredacteur:
Philip Elte.
Sarphatistraat 122.

*De copy van Ingezonden
Stukken, geplaatst of niet
geplaatst, wordt in geen
geval teruggezonden.*

Nº. 1.
VRIJDAG
16 Juni.

Uitgever:
J. L. Joachimsthal,
Joden Breestraat 63,
Interc. Telefoon 4340.
AMSTERDAM.
Veranderingen in Abonne-
ments-Advertentiën gelieve
men vóór Woensdag op te
geven.

Prijs der Advertentiën.
Van 1—4 regels 60 Cents; berekend volgens
maatstaf aangegeven op de nota's. Iedere regel
meer 16 Cts. Kapitale of buitengewone groote
letters worden berekend naar de plaatsruimte
welke zij beslaan.
Een bepaalde plaats in het blad, door
inzenders voor hunne advertentie opge-
geven, wordt niet gewaarborgd.
Reclames 30 Ct. per regel.
Advertentiën uit het Buitenland 25 Ct. per regel.
Randen worden naar plaatsnrmte berekend.

Restaurant H. NORDEN, onder Rabbiniaal
toezicht, **Waterlooplein 53, Teleph. Interc. 5569.** **Speciale Inrichting tot het bezorgen
van Diners aan Huis.** 31

Eerste Blad.

41. JAARGANG.

Met dit nummer treedt het „Nieuw Is-
raël. Weekblad” zijn 41ste levensjaar in.
Veertig jaren zijn verstreken sedert het
Nieuw Israel. Weekblad voor 't eerst het
levenslicht aanschouwde. Veertig jaren ver-
schijnt week aan week dit blad en gedu-
rende het jaar 71, sedert onze brochure
„Moderne Theologie in Nederland” 't licht
zag, zijn wij aan het N. I. Weekblad
verbonden en ongeveer 30 jaren staan wij
aan het hoofd der redactie. Toen wij ons
eerste artikel in dit blad schreven, was er
in Nederland nog maar slechts één ander
Joodsch orgaan, namelijk het „Weekblad
voor Israelieten.” Successievelijk kwamen
er meer Joodsche organen, „Weekblad voor
Isr. Huisgezinnen” te Rotterdam, „Israel.
Nieuwsbode”, „Centraalblad voor Israelie-
ten”, terwijl ook Rotterdam concurrentie
kreeg, en ook te Gouda gedurende korten
tijd een Joodsche Courant verscheen, en
ten slotte de „Joodsche Courant” te 's Hage,
onder aegide der Zionisten, kwam mede-
concurreren. Van al die bladen existeren
heden nog slechts, behalve het „Nieuw
Israel. Weekblad”, het „Weekblad voor
Israel. Huisgezinnen” te Rotterdam en het
Centr. v. Israel. in Nederland”, alhier. Een
Zionisten orgaan, dat zoo om de 14 da-
gen, gewoonlijk met een pagina wit ver-
schijnt, is nog te zwak, om mede te tel-
len. Wij zijn dus het oudste Joodsche blad
in Nederland. In die 40 jaren is er onder
Nederlands Israel veel gebeurd, veel ver-
anderd, veel tot stand gekomen, en wij
mogen het zonder grootspraak zeggen, dat
wij steeds aan de belangrijke quaestien
hebben deelgenomen; nooit in gebreke zijn
gebleven, onze meening te verkondigen,
waar belangrijke vraagstukken aan de orde
werden gesteld.

Niet met onverdeeld genoegen werd ons
optreden begroet. De aanleiding toch, die
ons tot het N. I. W. in aanraking bracht,
was een treurig verschijnsel in den kring
der traditioneele Joden. Niet de mannen,
die geheel en al thuis waren op het gebied
der Joodsche wetenschap, waren het, die
in het openbaar het woord voerden over
Jodendom, Joodsche wetenschap enz., maar
juist mannen, die nog nooit één stap op
het gebied der Joodsche wetenschap hadden
gedaan; die niet eens correct het Hebr.
alphabet kenden; die ook niet Joodsch
leefden. Die mannen voerden het woord,
met een beslistheid, alsof zij inderdaad be-
voegd waren mee te spreken; spraken en
schreven over Joodsche wetenschap, gaven
de richting aan, waarin zij meenden, dat
wij ons te bewegen hadden; traden als
leermeesters op, en het traditioneel Joden-
dom luisterde en volgde, en ergerde zich
niet over het afschuwelijk dilettantisme
van hen, die mr. of dr. voor hun naam
schreven.

Daaraan zou een einde worden gemaakt
en wij hadden de niet zeer aangename taak
het begin van dat einde te maken.

Men kan zich gemakkelijk voorstellen,
dat zij, die tot dien oogenblik de woord-
voerders waren; die als Jupiters hadden
gedonderd tegen rabbijnen, synagoge, leer-
scholen enz., wat raar keken, toen een kind
uit het ghetto — zoo zou men thans zeg-
gen — kwam en verkondigde: Gij heeren,
hebt niet het recht mee te spreken; gij
mist de bevoegdheid als leermeesters voor
ons op te treden, daar gij vreemdelingen
zijt op Joodsch wetenschappelijk gebied.
Gij hebt voortaan te zwijgen, en slechts
eerbiedig te luisteren.

Dat was iets ongehoords; er ontstond
wrevel in de gelederen van hen, die tot
nu toe voor universaal-genieën hadden ge-
gouden. Van hooger hand wendde men zich
tot den rector van het N. I. Seminarium,
dien men voor den schrijver der artikelen
hield, en beduidde hem, dat hij de „grote
mannen” toch moest ontzien. Hij ant-
woordde, dat de schrijver was een jonge
man, die in dat opzicht niet veel invloed
op zich laat oefenen.

Dat antwoord was juist, en de uitkomst
heeft bewezen, dat de jonge man zijn eigen
weg ging; dat zijn voorbeeld spoedig na-
volging vond en dat aan het dilettantisme
een einde is gemaakt. Het was geen ge-

makkelijke arbeid, edoch, thans is die vol-
tooid. De onbevoegden gereeren zich niet
meer als de leermeesters, maar luisteren
eerbiedig naar de kinderen uit het ghetto.
Die kinderen hebben sedert hun stem doen
hooren, zoo dikwijls er belangrijke quaes-
tien aan de orde kwamen, en bij enkelen
wekten dat wel wat misnoegen, dat zich
evenwel slechts thuis, maar niet in het
openbaar uitte. Over het algemeen even-
wel heeft men zich gewend rekening met
het oordeel der kinderen te houden, om-
dat men wist, dat zij, gevormd aan onze
leerschool, aan de leerschool bij uitnemend-
heid, aan ons Seminarium, krachtens hun
veeljarige en ernstige studie bevoegd wa-
ren, hun meening te verkondigen.

Daarom is ook ons blad een factor in
ons Joodsch gemeentelven geworden;
daarom heeft ons blad in die 40 jaren ook
deelgenomen aan alles, wat belangrijk was
in onze gemeentelijke- en kerkgenootschap-
pelijke organisatie, en niet zelden is ge-
volgd de richting door ons aangegeven.

Wij mochten de voldoening smaken, dat
het N. I. Weekblad steeds meer en meer ge-
waardeerd wordt; dat het ingang vond bij
de verschillende klassen van ons Jodendom;
dat het te midden van strijd en veel con-
currentie geworden is het blad, het meest
gelezen en verspreide blad, dat zijn lezers
bij duizenden telt; het blad, dat zelfs over
de grenzen van ons land een goede be-
kende is geworden; het blad, dat in ieder
Joodsch gezin gelezen wordt; het blad,
dat bij voorkeur wordt opgezocht door hen,
die weten te waardeeren den moed der
overtuiging en het kleurloos verafschuwen;
het blad, dat in de allereerste plaats wordt
gekozen door hen, die publiciteit verlangen.

Het is niet zonder strijd gegaan, om het
N. I. Weekblad op die hoogte te brengen,
maar de moeite, daaraan besteed, is ruim-
schoots beloond geworden, zoodat met satis-
factie op den afgelegden weg mag worden
teruggezien. Dat een Joodsch orgaan in
Nederland een oplag van 10000 Ex. heeft,
dat teekent; dat zegt meer dan woorden,
dat het blad voldoet aan de eischen, welke
terecht aan een Joodsch orgaan kunnen
gesteld worden; dat het wordt gelezen en
gewaardeerd.

Voor die waardeering zijn wij dankbaar;
die waardeering strekt ons tot spoorslag,
om, zoo God ons de krachten schenkt, op
den ingeslagen weg te blijven voortgaan.

ב נשא

ואל האכלי כל טמא.

„En geniet niet iets, wat onrein is”.

De afdeling dezer week heeft een
gedeelte gewijd aan den *Nazir*, aan hem,
die zich door een gelofte bindt, zich van
het genot van wijn en alcoholische dranken
te onthouden, en die gedurende den tijd,
dat hij *Nazir* is, zich 't haar moet laten
groeien, en zorg heeft te dragen, dat hij
niet door een ijk verontreinigd wordt.

In aansluiting aan deze afdeling hebben
wij een haftorah, ontleend aan de eerste
profeten, aan het boek der Rechteren,
waarin insgelijks van een *Nazir*, van Simson
namelijk gesproken wordt. Door deze
overeenkomst is het verband tusschen de
wekelijksche afdeling en de haftorah
gegeven.

Wij vinden tusschen die twee evenwel
nog een aanrakingspunt. Gaan wij de
geschiedenis, welke in deze haftorah wordt
verteld, eens na.

Het huwelijk van Manoach en diens
vrouw was langen tijd kinderloos gebleven.
Op zekeren dag verschijnt een engel Gods
der vrouw van Manoach, en verkondigt
haar, dat zij moeder zal worden, aan een
zoon het leven zal geven. Die zoon, hij
zal een *Nazir* Gods zijn, op zijn hoofd mag
geen scheermes komen. Hem toch wacht
een groote bestemming. Hij zal namelijk
beginnen, Israel uit de macht der Philistijnen
te bevrijden.

En omdat uw kind nu een *Nazir* Gods
moet worden; omdat zulk een belangrijke
taak op zijn schouders zal worden gelegd,
ועתה השמרי נא ואל תשתי יין ושכר ואל תאכלי
כל טמא, moet gij moeder u in acht-
nemen; moogt gij geen wijn of andere

dronkenmakende dranken drinken, en
moogt niets nuttigen, wat onrein is”.

Omdat het kind aldus een *Nazir* Gods
zal worden, daarom moet de moeder, nu
zij dat kind nog onder het hart draagt,
reeds een leven van zekere onthouding
leiden. Omdat het kind een *Nazir* Gods
zal worden, daarom heeft reeds de moeder
zich plichten van een *Nazir* op te leggen.
Omdat het kind een *Nazir* Gods zal worden,
daarom mag de moeder, die het kind in
haar schoot draagt, niets wat onrein is,
nuttigen.

Een zeer beteekenisvol woord, dat de
engel Gods daar tot de moeder spreekt;
een woord, dat ook moest doordringen tot
de woningen der Joodsche moeders; een
woord, dat moet worden vernomen door
de moeders van het toekomstig geslacht.

Indien wij wat dieper indringen in dat
woord van den engel, dan zegt het: Moeders
in Israel, zoo het uw vurig verlangen is,
zoo gij ernstig wilt, dat uw kinderen een
sieraad van het Jodendom zullen worden;
zoo het uw begeerte is, dat zij zullen
opgroeien tot plichtgetrouwe Joden, die in
staat zijn voor hun thora en volk offers
te brengen, begint gij dan zelf met echte
Jodinnen te zijn; zorgt dan, dat gij u zelf
verwijderd houdt van alles, wat de wilde
hartstochten in beweging brengt; houdt
gij u dan streng af van alles, wat niet
goed, niet rein is. Uw optreden, uw leven,
uw karakter oefent onmiskenbaar een onuit-
wischbaren indruk op uw kind; bepaalt
in den regel zijn leven, zijn richting, zijn
karakter.

Moeders in Israel, zoo spreekt de engel
Gods, denkt er aan, dat gij, wanneer gij
u pas moeder gevoelt, u reeds helder voor
den geest hebt te stellen, wat eens later
de bestemming, de roeping van uw thans
nog ongeboren kind zal zijn.

Moeders in Israel, pas is het feest der
wetgeving voorbij, zoo klinkt dat woord
nog heden, en herinnert u, dat u toen
voor den geest is gevoerd het beeld eener
brave vrouw, het beeld van Ruth, van die
bij uitnemendheid kuische dochter, die
vrouw, getooid met zooveel heerlijke
deugden; die uit den omgang met haar
schoonmoeder Naomie had geleerd liefde en
eerbied voor het Jodendom te hebben; die
vrouw van hoogen zielenadel, die imposante,
edele Jodin. Die moeder werd de stam-
moeder van koning David, van hem, die

ook koning was onder hen, שריו להקיב,
בשרות ושכחות, die door hun lofliederen
zooveel bijdroegen tot Gods kuldiging.

Ruth was zijn stammoeder, en een David
kon ook geen andere dan een Ruth tot
stammoeder hebben. Ruth, die thuis in
Moab een eereplaats kon innemen, zij was
immers een prinses, maar die liever met
haar Joodsche schoonmoeder armoede deelt,
en zegt עמך עמי, uw volk is mijn volk, uw
God is mijn God; waar gij moet rond-
zwerven daar zwerv ik met u rond, en
wanneer het thans voor u zoo bitter donker
en nacht is, zoo deel ik daarin met u mede.

Zulke moeders geven ons een David, een
נעים ומירות ישראל, een Godbezielenden zanger,
wiens liederen heden nog heilig klinken,
overal waar Gods naam wordt aangeroepen.

Moeders in Israel, herinnert u dat en
stelt u steeds voor den geest, dat gij voor
een zeer belangrijk gedeelte over het wel
en wee, over het lief en leed door uw
voorgaan beslist, en dat daarom ואל

האכלי כל טמא, al het onreine, al het onedele
verbant uit uw midden, u nog heden wordt
toegeroepen: Gij deinst misschien een
oogenblik terug voor dien eisch; gij meent
misschien, dat er iets onmogelijks van u
wordt gevraagd. Gij dwaalt, en zult van
die dwaling genezen worden, zoo gij een
oogenblik met ons terugkeert tot onze
wekelijksche afdeling.

Er wordt in die afdeling gesproken van
eene vrouw, welke haar plichten als Joodsche
vrouw niet kent. Door haar optreden heeft
zij de verdenking op zich geladen, dat zij
zich om de heiligheid van het huwelijksleven
niet al te zeer bekommert; dat de huwelijks-
band bij haar niet bijzonder sterk is.
Wel is zij nog niet het onderwerp der
gesprekken geworden van de vrouwen in
haar omgeving, maar toch bestaat er bij
haar man sterk twijfel, of zijn vrouw nog

wel is de reine, kuische, volmaakt zedelijke,
Joodsche vrouw.

Daar moet de beslissing van hooger hand
worden ingeroepen; daar wordt de priester
te hulp geroepen, om door een nauwkeurig
voorgeschreven procedure, ten aanzien van
het publiek, te laten uitmaken, of deze
vrouw al of niet het huwelijksleven heeft
bevekt; of zij nog waardig is, een plaats
onder de vrouwen Israels in te nemen.

Vreeselijk is de straf, zoo de procedure
in haar nadeel uitvalt; een verschrikkelijke
dood is het, welke zij sterft, indien zij
werkelijk plichtvergeten heeft gehandeld;
indien zij niet onschuldig is, en kon ver-
geten, welke plichten als vrouw op haar
rusten.

Tot die procedure behoort ook, dat zij
moet drinken bitter water. Dat water
moet worden genomen uit het waschvat,
waarin het water is, bestemd tot het
wasschen der handen en voeten der priesters,
en aarde van den bodem van het heiligdom
moet op het water worden gelegd. וכן

העפר אשר יהיה נקדקע המשכן יקח הכהן ונתן על
המים, „en van de aarde, welke is op den
bodem van den tabernakel, zal de priester
nemen, en op het water doen.

Nu leert ons de talmood, dat indien op
't oogenblik der procedure er juist geen
aardestof op den bodem van het heiligdom
voorhanden is, dan moet eerst die עפר
van buiten af naar 't heiligdom worden
gebracht, en op den bodem daarvan worden
gestrooid, om eerst daarna op het water
te worden gestrooid. Die aardestof mag
voorts niet door het water worden geroerd,
maar שורא על המים, moet boven op het
water zichtbaar blijven.

Zoo het voorschrift der thora. Dat ieder
deel der procedure zin en beteekenis heeft,
behoeft niet te worden gezegd, en zoo
moet ook een motief bestaan voor 't voor-
schrift, dat de aardestof eerst op den bodem
van den tabernakel of het heiligdom moest
leggen, voor die in het water wordt gedaan.

S. R. H., die een uitvoerige bespreking
aan dat gedeelte der wekelijksche afdeeling
wijdt, zegt ongeveer het volgende:

Zooals wij reeds in de aanhef schreven,
moest deze geheele handeling in het publiek
geschieden; de mannen hadden 't recht,
daarbij tegenwoordig te zijn; הנשים הייתה
לראותה, de vrouwen waren verplicht te
komen.

Dat moet vooral op de vrouwen wel een
vreeselijken indruk hebben gemaakt; vrees-
elijk, die vrouw gevoerd van de eene plaats
naar de andere in het heiligdom, met
loshangend haar, het kleed ingescheurd;
vreeselijk die lezing van dat gedeelte,
waarin haar wordt gezegd, dat, zoo zij
schuldig is, zij tot vloek en verwensching
te midden van haar volk zal worden en
dat het water haar een smartelijken dood
zal bezorgen. En ware het nu nog maar
een vrouw, van wie overtuigend bewezen
was, dat zij den huwelijksrouw had ge-
schonden. Het was toch nog maar slechts
een zeer sterke verdenking, welke op haar
rustte, en dan dat publiek ten toon stellen;
dat zoo onbarmhartig optreden.

Moet daar niet de moeders, die getuigen
zijn van de priester-handeling, de angst om
het hart slaan! Moeten zij daar niet met
siddering zich afvragen: Gaat men zoo
streng met ons in het gericht, zelfs daar,
waar nog niet eens met zekerheid van een
misdad sprake kon zijn; maar op een bloot
sterk vermoeden? Dan moeten wij toch
ernstig bevreesd zijn, een stap in het leven
te doen; dan moeten wij bevreesd zijn,
ons slechts even vrij te bewegen; dan kan
ieder vriendelijk woord; iedere uiting van
opgewektheid en vroolijkheid aanleiding tot
vermoeden geven; dan maakt men ons
eenvoudig het leven onmogelijk; wij zijn
toch stoffelijke wezens.

Neen, zegt de thora. Gij dwaalt. Ik weet
zeer goed, dat gij slechts stoffelijke wezens
zijt; ik weet zeer goed, dat gij geen en-
gelen zijt, die geen hartstochten hebben;
die geen begeerten koesteren. Gij zijt men-
schen, stoffelijke menschen, als zoodanig
hebt gij naigingen, begeerten, behoeften,
die uw stof-zijn medebrengt. Die kunnen
en mogen bevredigd worden; gij kunt, gij
moogt leven; gij moogt genieten en aan
uw stof-zijn voldoen, edoch העפר אשר

ויהי בקרקע המשכן, uw stof moet op den bodem van het heiligdom zijn; uw genietingen, uw profiteeren moeten beperkt worden door de grenzen van het heiligdom, dat wil zeggen, zij mogen de grenzen der wet niet voorbijgaan. Het עפר, de stofaarde is zichtbaar, maar op מים קדשים, op heilig water, genomen uit het waschvat, waaruit de priesters zich bij iedere handelingen voorbereiden. En dat waschvat was vervaardigd uit metalen spiegels, die de vrouwen hadden aangeboden. Spiegels, waardoor ook het zingenot wordt aangewakkerd, en die in Egypte, toen de mannen onder den zwaren arbeid den moed verloren, beroemd zijn geworden, doordien de vrouwen die hadden aangewend, om de mannen uit hun treurige gemoedstemming te wekken. Het is een wederom het sijnmbol, dat het stoffelijk leven wel degelijk mag worden geleefd, maar dat het door den godsdienst, door het dictaat der wet moet worden geheiligd; dat er harmonie moet zijn tusschen ziel en lichaam.

Daarom hebben onze Joodsche moeders niet bevreesd te zijn, dat iets onmogelijks van haar wordt gevraagd. Volstrekt niet; zij zijn menschen en de thora weet dat ook; houdt daarmede ook rekening. Slechts Joodsche menschen moeten zij zijn.

RECLAMES.

Handschoenenmagazijn.

Specialiteit in fijne Chevreau Reclame Handschoenen, 2 druk knoop f1.50. 27
Ieder Paar Gegarandeerd.
ANTON HUF Jr.
Kalverstraat 177
schuin over Heiligenweg.

Heeren Bruidegoms

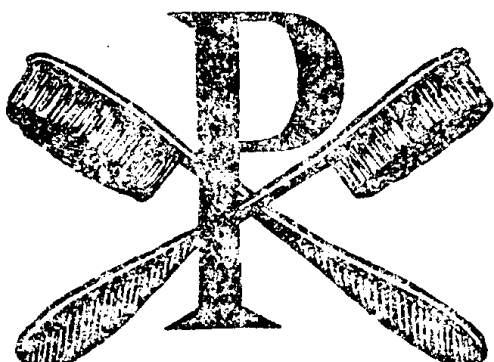
welke **BESLIST FIJNE ROK en SMOKINGS-COSTUUMS** willen huren, vervoegen zich bij
H. W. KOORING, Utrechtschestr. 79,
Magazijn 1ste étage. 57

כשר Soolbad Harzburg - Pension Parkhaus.
Voorname Inrichting, 56 Kamers.
PROSPECTUS GRATIS.
Geopend van 1 MEI tot 1 OCTOBER.
39 **MAX HECHT.**

Waarschuwing!

Wacht u voor waardelooze namaakzels, die men onder valsche voorwendsels in den handel tracht te brengen.

Het **echte origineele** fabrikaat **Odol-tandpoeder** en **-pasta** moet steeds voorzien zijn van onderstaand merk: „Een P met 2 gekruiste tandborstels”. Doozen waar dit merk niet op voorkomt zijn **beslist** namaak. 36

„WETTELIJK GEDEPONEERD”

In bijna **17000 zaken**, Apotheken, Drogisterijen, Coiffeurs, Garen & Band, Galanteriën en Parfumeriezaken verkoopt men het **Odol-tandpasta** en **-poeder** gefabriceerd door de Firma **L. POOL & ZONEN**. Zij is de uitvindster dezer artikelen.

De namaak kan men goedkoop inkoop, daarom probeeren enkele Winkeliers, die geen eisch stellen aan kwaliteit, U deze namaak in de hand te stoppen.

Men zij dus op zijn hoede en eische op iedere doos Odol-tandpasta- of poeder bovenstaand merk, een **P** waardoor twee gekruiste tandborstels.

L. POOL & ZONEN,
AMSTERDAM.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, 13 Juni 1905.

Zaterdag, des namiddags ten 6 ure, godsdienstvoordracht van wege de חיק דרך הישרה in de tweede synagoge.

De opperrabbijn der P. Isr. gemeente predikt Zaterdag voor het Moesaf-gebed in de synagoge dier gemeente.

De regeering heeft gunstig beschikt op de subsidie-aanvraag Drenthe-Amersfoort.

De Centrale Commissie is bijeengeroepen tegen Zondag 25 Juni e.k.

De heer Van der Beugel verzocht ons te melden, dat de bedoeling zijner opmerking in de vergadering שבת שמיטת שנתו niets anders beoogde, dan het samstellen eener commissie uit het bestuur, die optreden zou waar de belangen der leden van ש"ש door inachtneming van den sabbath gevaar loopen geschaad te worden.

Het artikel uit Zutphen, voorkomende in ons nummer van 2 Juni, is **NIET** ingezonden den heer **H. A. KRUKZIENER**.

Vereeniging חיים וצאנא.

Voor eenigen tijd geleden kon men uit de verschillende weekbladen het gelukkige feit vernemen, dat twee in Amsterdam gevestigde vereenigingen van gelijke strekking, zich tot één vereenigd hadden. De vereeniging כרך חיים en חיים עץ vroeger gescheiden zijn thans één. Jaren geleden heeft men reeds getracht tot zulk een toestand te geraken, echter zonder resultaat; en thans is het uw verslaggever een aangename taak melding te maken van de eerste bijeenkomst der vereeniging חיים וצאנא welke jl. plaats vond. Te half een opende de voorzitter, de heer F. Polak, de door circa 125 personen bezochte bijeenkomst met de woorden 'ברוך ה' שנתנו כבודו' Spr.

ging in het kort de wordingsgeschiedenis der vereeniging na, vraagt van alle leden steun voor haar en sprak zijn beste wenschen uit voor den vooruitgang der vereeniging. Hierna betrad de heer J. Tal den kansel en sprak, daartoe uitgenoodigd door het bestuur, een keurige gelegenheidsrede uit. Nadat de spreker alle aanwezigen het שלום עליכם had toegeroepen, wees hij naar aanleiding der woorden כבוד חיים

op de gewichtige gebeurtenis, welke thans in het Amsterdams Jodendom plaats vond. De Spr. wijst op de betekenis van het lidmaatschap van een dusdanige vereeniging en spreekt op een zeer boeiende wijze zijn beste wenschen voor de vereeniging uit. Na dank van den voorzitter aan den heer Tal, werd het Mincha-gebed verricht, waarna men onder het gebruik van eenige verspreidingen nog eenigen tijd gezellig bleef, waarbij nog door den heer S. M. Goudsmit het woord gevoerd werd. Het spreekt van zelf, dat deze vereeniging zich een nuttig doel voor ogen stelt, en het is onnoodig dit hier ter plaatse nogmaals uiteen te zetten, wel echter willen wij aansporen, om zorg te dragen dat alle Joodsche jongelieden lid hiervan zullen worden. Wij besluiten deze mededeeling met den wensch, dat חיים וצאנא worde, wat zij zich voorstelt, een parel aan de kroon onzer gemeente.

Amicitia.

Ter gelegenheid van het 12½-jarig bestaan van de vereeniging „Amicitia”, kinderkleeding en voeding voor alle gezindten, had Dinsdagavond in „Planicus” een uitreiking plaats van kleedingstukken aan 91 kinderen, welke door de respectieve schoolhoofden der Armenscholen waardig waren gekleurd, bedield te worden.

Van kleedingstukken en schoeisel werden de kinderen, die het geluk hadden tot de uitverkorenen te behoren, rijkelijk voorzien. Aan lekkernijen en speelgoederen ontbrak het evenmin. Voor een prettig avondje was gezorgd en het tooneel moest ook dienst doen. Veel bijval vond een miniatuur-soubrette, wier stem en gebaren aan een „tingel-tangel-juf” deden denken. Een clown en andere „specialiteiten” sloten zich waardig bij haar aan.

Door den voorzitter van „Amicitia”, den heer L. M. Snijders, werd een openingsrede gehouden, waarin hij een terugblik wierp op het ontstaan dezer vereeniging; door spr. en den heer J. H. de Roos, vice-voorzitter, werd „Amicitia” opgericht. Beide heeren hebben van af de oprichting zitting in het bestuur.

In afwijking van andere jaren waren de leden ter gelegenheid van dit jubileum uitgenoodigd bij de bedeling dezer avond tegenwoordig te willen zijn. Aan de uitnodiging hadden slechts weinigen van de 300 leden gevolg gegeven.

Hulde bracht de voorzitter den heer Roos, de ziel der vereeniging, die zich speciaal met de voeding belast; den heer Bern. I. Goudekot, den man welke jaren lang Amicitia's belangen heeft behartigd en het eveneens afgetreden bestuurslid, den heer A. C. Ziekenoppasser.

Ook penningmeester en secretaris, de heeren A. Asser en H. L. Soester kregen een complimentje voor de wijze, waarop zij hun taak vervulden en het goede doel steunden.

„Een enkel woord tot aanbeveling”, werd ons gevraagd, en wij voldoen er gaarne aan, omdat „Amicitia” het verdient. Een 300-tal leden voor zoo'n nuttig lichaam, dat 12½ jaar bestaat, is toch heusch niet te veel. De contributie is zoo laag mogelijk gesteld, zoodat niemand zich behoeft te ontzien lid te worden.

Het adres van den secretaris is: Zwanenburgwal 84.

19 Augustus a. s. zal het 50 jaar geleden zijn, dat de heer S. Parser tot voorlezer werd benoemd in de Synagoge Tefilo Leonie Valkenburgstraat alhier. Nog steeds neemt genoemde heer zijn functie met veel plichtsbetrachting waar.

KAMPEN, 11 Juni. Toen wij den eersten avond van חיים וצאנא onze synagoge binnentraden, ontwaarden onze oogen een schoone tapijntooi voor ארון en Almemor. Deze tapijten waren geschonken door de nieuwe vereeniging תפארת עבודה. Bij den oochtendienst van Vrijdag jl. werd in een expresselijk daarvoor door den leeraar der gemeente, den eerw. heer M. Melamed, vervaardigde כרך מי namens den weled. heer E. Meijer, president des kerkbestuurs, bestuur en leden der vereeniging חיים וצאנא, dank gebracht voor hun, onze synagoge weder tot sieraad strekkend, cadeau.

DEN HAAG. Aan de Isr. gemeenteschool alhier is benoemd tot onderwijzer, de heer A. Dwinger te Delfzijl.

BRIELLE Heden vierde de heer Andr. Cohen zijn 90en verjaardag en herdacht tevens het feit, dat hij 62 jaren de betrekking van koster in de synagoge aldaar heeft vervuld.

ROERMOND. Onze synagoge, welke in den laatsten tijd met menig geschenk is verrijkt geworden, had jl. ערב שבת een schoone, feestelijk aanzien. Een der lichtkronen vroeger met kaarsen verlicht was op smaakvolle wijze door de offervaardigheid van een onzer gemeentelieden en reeds meer dan dertig jaren lid van het kerkbestuur in een gaskroon her-schapen. Sierlijk was de afwerking, schitterend de verlichting, terwijl het feestelijk aanzien verhoogd werd door שבעות bloementooi.

De heer L. Straus en echtgenoot, die binnen eenige weken hun zilveren huwelijksfeest hopen te vieren, hadden blij gegeven van hunne offervaardigheid en belangstelling in onze gemeente en haren eeredienst. Met niet geringe kosten hadden zij dit doen bewerkstelligen. Dankbaar aanvaardde de voorzitter van het kerkbestuur in de woorden van den profeet door den leeraar in een door hem vervaardigde כרך מי de beste wenschen voor de edele schenkers en hun gezin werden geuit. Moge hun voorbeeld navolging vinden en 't den edelen schenkers gegeven zijn, hunne feestgave nog langen tijd שלום ושלום in onze synagoge te zien prijken. איכיר.

DORDRECHT, 13 Juni. Een bijzonder groote menschenmenigte zoowel van geloofsgenooten als van andersdenkenden, stadgenooten en elderswonenden bewoog zich Dinsdag naar onze begraafplaats. Mevr. K. Snijders-v. Driel zou naar haar laatste rustplaats worden geleid. Op aller gelaat was innige droefheid te lezen, oprechte deelneming met het treffend sterfgeval was het alleen, omdat daar een moeder haar eenig kind in de kracht van haar leven verloor, of omdat een trouwe moeder was weggerukt van haar drie jeugdige kinderen? Neen, het was ook, omdat ieder, die de overledene gekend had, besefte en overtuigd was, dat door den dood van deze edele, vrome vrouw, in breede kringen zeer veel verloren werd. De eerw. heer Dasberg schetste het levensbeeld van de overledene, haar vergelijkende met Ruth in het trouw volgen van de innige vroomheid harer moeder en in het uitoefenen van liefdeswerken. Ook in niet-Joodsche kringen was de overledene algemeen geëerd en beminde en van verschillende commissiën en besturen maakte zij deel uit. Mogen de treurende troost vinden in den goeden naam, dien de overledene nalaat. הנצחיה.

Brievenbus.

Geen Zionist. Daar wij moeten vasthouden aan den regel van „ongeteekende” stukken geen nota te nemen, verzoeken wij u, ons met uw naam bekend te maken, dan zullen wij u antwoorden.

NIJMEGEN in ons volgend nummer.

KALENDER.

13 Siwan — 19 Siwan 5665.

16 Juni — 22 Juni 1905.

Vrijdag . . . begin Sabbat 7 uur.

Zaterdag . . . נשח פרק א'.

Einde v/d Sabbat 9 u. 21 m.

De Redactie is niet verantwoordelijk voor den inhoud der Advertentie en staat dus ook niet in voor het Kasjroeth van eetwaren, als boter, kaas, vleesch enz.

Advertentiën.

G. SPANNET,

5, WEESPERSTRAAT 5,
is beslist het goedkoopst adres van Goud, Zilver en Diamant.

Specialiteit in 34

Trouw- en Verlovingsringen.
(Massief Goud).

Gepasteuriseerde Roomboter
à 60 en 65 Cent.

Steeds verkrijgbaar bij 118

E. DE ROOIJ,
Raamgracht 67,

Filiaal **ZWANENBURGERSTRAAT 35.**

Men leze vooral de annonce van de Coöperatieve Stoomzuivelfabriek „Heerde” op een andere plaats in dit blad.

KIEST!

op 135

BALS en

- BRUILOFTEN -

LOUIS WITTENBURG'S

Feest-Artikelen.

St. Anth. Broestraat 22, Amsterdam.

Nette Meisjes gevraagd.

Aanbesteding.

Het Bestuur van het „Genootschap tot Ondersteuning van behoeftige Nederl. Israël. Kramenvrouwen” alhier, wenscht aan te besteden de levering van: **Rundvleesch, Brood, Beschuit, Melk, Turven, Bossen Hout en Kruidenierswaren:** als Rijst, Suiker, Boter, Gort, Linzen, Gruttemeel en Eieren, alsmede van afgewerkte Kleedingstukken voor Moeders en Jonggeborenen en zulks voor den termijn loopende van 1 Juli 1905 tot en met 30 Juni 1906.

De voorwaarden van aanbesteding en de monsters voor de Kleedingstukken zullen ter visie liggen bij de Dame-Bestuurderesse, Mevr. S. S. POLAK, Joden Breestraat No. 95, Maandag 19 en Dinsdag 20 Juni, des morgens van 10 tot 12 uur, terwijl aldaar de Inschrijvingsbilletten met monsters uiterlijk 25 Juni e.k. worden ingewacht.

Het Bestuur voornoemd:
D. P. JACOBS,

Voorzitter.

Mr. H. LOUIS ISRAËLS,

Secretaris.

Pension De Vries,
Azallastraat 2a. Hilversum.

Eenig adres om lekker te dineeren.
Liefst bij vooruitbestelling. 87

כשר PENSION

aangeb. in boschrijke streek in Gelderland.
J. JACOBS,
12 **Vleeschhouwer, L-Keppel.**

כשר Pension Restaurant.
A. LEVIE, Vleeschhouwer,
BENNEKOM 32
bij Wageningen.

GEOPEND
PENSION RESTAURANT
FRANK GERZON,
Haltestraat 1, Zandvoort.

GEOPEND 1 JUNI
te Zandvoort No. 15 DORPSPLEIN
naast „Ons Huis”
SALON VOOR IJS EN VERVERSCHINGEN.
55 **D. DE LEEUW.**

Naar Zandvoort
wordt dagelijks prima kwaliteit Rund- en Kalfsvleesch geleverd door 23
I. A. LESSING,
Vleeschhouwer כשר. Franckestraat 12,
onder Rabb. toez. **HAARLEM.**

HAARLEM-ZANDVOORT-BAD.
L. M. KEIZER, Oude Groenmarkt 24.
Vleeschhouwer, onder Rabbinaal Toezicht.
כשר-Restaurant. 24
Dagelijks bezorging te ZANDVOORT.

WIJK AAN ZEE.
Pension en Restaurant
„SARFATIE”, 134
onder Rabbinaal Toezicht.
3de huis van af de Isr. Va-antje Kolonie.

כשר-Restaurant en Pension.
JACOB FRANKFORT, 45
Oeverstraat 66. Arnhem.

Streng כשר Pension
wordt aangeboden bij 60
L. v. THIJN, Slager, Wageningen.
Tevens gelegenheid voor kinderen.

Grand Hotel en Pension
„JACOBS”,
NIJMEGEN.

Gedurende de maanden Mei, Juni en September **VERMINDERING VAN PENSIONPRIJS.** 33
Tevens gelegenheid voor Partijen onder Rabbinaal toezicht.

VELP. VELP.

Rozendaalsche Laan 256.
Familie-Pension onder Rabbinaal toezicht.
In de schoonste en gezondste streek van Gelderl.
UITMUNTENDE KEUKEN.
KEURIGE BEDIENING. TELEF. INTERC. 83.
Aanbevelend,
J. M. FRANKEN.
Gezien de Opperrabbijn van Gelderl.,
L. WAGENAAR. 36

Hotel-Restaurant KIEK,
Nieuwe Kraan, ARNHEM.

Geheel nieuw ingericht. Mooie ligging.
Diners à la carte van af fl. 1.—
Diners en Partijen onder toezicht van den Wel-Eerw. Heer Opperrabbijn
L. WAGENAAR. 62

כשר PENSION M. ISRAËL, Arnhem.
verplaatst van Weerdsjesstraat 27a naar
Spijkerstraat 60
in de onmiddellijke nabijheid van het Park
Musis Sacrum en Velperweg.
Goede Keuken. 49 Billijke prijzen.

GEZONDHEIDSOORD.
Pension-Dieren,

gunstige ligging, uitgestrekte bosschen, goede Keuken. 38
Aanbevelend, **H. B. NIEWEG,**
Isr. Godsd.-Leeraar en geadm. שורט.

כשר ARNHEM. כשר
PENSION en RESTAURANT
LOUIS MOZES,
SPIJKERLAAN 25, bij de VELPERWEG.
Prachtig gelegen aan Spoor en Tram.
Gelegenheid voor groote gezelschappen.

GULPEN bij VALKENBURG (L.)
Luchtige Kamers met Pension. 69
Streng כשר. Goede Bediening.
Aanbevelend, **ISAAC REUMAN.**

VALKENBURG (Limburg):
HOTEL SOESMAN.
כשר Streng כשר
Nieuw, naar de eischen des tijds ingericht
1ste rang Familiehôtel. Alom gunstig bekend.
Gelegen op één der mooiste standen der plaats,
op 3 minuten afstand van 't station. k
luchtige kamers, met prachtige vergezic
Goede keuken. Nette bediening.
Aanbevelend, **JAC. SOESM**
Vraagt Prospectus. 7
Gedurende de maanden Mei, Juni en Septol
VERMINDERDE PENSIONPRIJS.

VOORUITGANG.

De Candidaten der Vrijzinnige Kiesverenigingen „VOORUITGANG” voor de verkiezing van leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn:

Voor District I:	Voor District II:	Voor District III:	Voor District IV:	Voor district V:
Dr. H. F. R. HUBRECHT Het Bestuur van „Vooruitgang I”. Mr. V. K. L. van Os, F. D. Wattjes. Voorzitter. Fred. C. Ståble. Max Schuhmacher, B. Augustijn. Onder-Voorzitter. H. Mendels Jr. Julius Adler, O. C. Boelens. Penningmeester. H. A. D. Martens, Secretaris.	G. LELY. Het Bestuur van „Vooruitgang II”. W. F. Bijvoet Jr., K. F. STRUVE. Voorzitter. 2e Secretaris. Th. P. Almerood, W. G. Siewerts. Onder-Voorzitter. v. Reesema. T. v. d. Lee, Penningm. J. Geuzenbroek. J. A. Doesburg Lannooy, W. Westenber. 1e Secretaris. D. Goedkoop Dz.	K. ELAND. Het Bestuur van „Vooruitgang III”. Dr. H. F. R. Hubrecht, J. Loonstein. Voorzitter. Mr. Jules N. de Vries. Mr. P. W. de Koning, G. van Reijden. Onder-Voorz. J. Th. Tinkelenberg. H. Th. Rolandus, J. H. Esendam. Penningmeester. C. Zeeman, Secretaris.	J. W. IJZERMANN. Het Bestuur van „Vooruitgang IV”. Mr. J. Kappeyne v. d. E. W. De Jong, Coppello, Voorz. 1e Secretaris. M. de Vries v. Buren, Ed. Gerzon, 2e Secr. Onder-Voorz. Mr. F. S. v. Nierop. Jac. Zeehandelaar, S. Lehman. Penningmeester. A. de Pauw. S. M. Lissauer.	TH. M. KETELAAR. Het Bestuur van „Vooruitgang V”. Mr. H. Smeenge, Mr. C. H. Baale. Voorzitter. Secretaris. Mr. G. Keller, L. v. d. Tas Dzn. Onder-Voorz. V. A. Seket. A. Bachofner, C. de Vries. Penningmeester. J. van Altna, Secretaris.
Voor District VI:	Voor District VII:	Voor District VIII:	Voor District IX:	
Mr. W. H. DE BEAUFORT. Het Bestuur van „Vooruitgang VI”. Jac. Deen, Voorzitter. Mr. C. A. Cosman, Onder-Voorz. H. Moen G.Pzn., Penningm. G. J. Lubbers, Secretaris.	Dr. G. F. J. BLOOKER. Het Bestuur van „Vooruitgang VII”. P. Otto, Voorzitter. Mr. Ed. Lankhout, Onder-Voorz. A. Akkeringa, Penningmeester. Mr. G. Vissering, 1e Secretaris. H. J. Bon, 2e Secretaris.	P. NOLTING Het Bestuur van „Vooruitgang VIII”. J. C. Schogt, Voorz. J. R. Wellingshuijsen, Penningmeester. H. H. Johannis, Secretaris.	Mr. C. Th. v. DEVENTER. Het Bestuur van „Vooruitgang IX”. Mr. L. H. Feschotte, Voorz. Mr. Lod. S. Boas, Penningm. J. Hannema, Penningm. P. F. Graap, Secretaris.	

WAAKT VOOR UWE GEZONDHEID!!!

Wilt gij beslist zuivere koolzuurhoudende en alcoholvrije Dranken?

Eischt dan niet anders dan nevenstaand merk. De fabrikanten dezer Limonades etc. hebben zich contractueel verbonden in dit merk geen conserveermiddelen en saccharine of andere surrogaten te verwerken. Verkrijgbaar in alle plaatsen bij elken soliedien Handelaar te Amsterdam bij de **Z. H. Bierhandel**, den Heer P. J. VERAAR, Kerkstraat 337 en bij de **Ned. Bottel Mpij. De Ster**, den Heer L. BENJAMINS, Gelderschekade 57.

VERPLAATST het van ouds gunstig bekende VERHUURMAGAZIJN

van fijne HEERENKLEEDING naar het EENIG ADRES **ST. ANTH. BREESTRAT 72** hoek N. Hoogstraat boven „DE KLOK”.

S. J. POPPELSDORFF & Zn., heeft geen Filialen

Leveranciers van Gala-Costuums benodigd in de Stads-Schouwburg tijdens het bezoek van het Koninklijk Ehepaar.

Telefoon 6011. **J. N. MULLER** Gevestigd 1826.
(v/h Zadelmakerij Brouwersgracht 28).

ONTEGENZEGGELIJK vindt men de meest uitgebreide collectie

Koffers, Tasschen, Necessaires

van de billijkste tot de fijnste genres, in de Magazijnen

PALEISSTRAAT 45 en SINGEL 233
b/d Singel, en b/d Paleisstraat.

Door de belangrijke uitbreiding der Magazijnen en Werkplaatsen, Singel 233 b/d Paleisstraat, heeft men een volledig overzicht van de nieuwste en elegantste modellen **KOFFERS, TASSCHEN en andere REISBENODIGDHEDEN.**

City-Bags van Prima Rundleder vanaf

f 1.90.

Alle City-Bags, door mij geleverd, worden vervaardigd van de volle huid Rundleder, niet te verwarren met het in den handel gebrachte gespleten leder; dezelve onderscheiden zich door in het gebruik den natuurlijke glans te behouden en zijn elegant van vorm, uit één stuk met nieuw model handvat.

De volmaaktste Naaimachines voor huishoudelijk en industrieel gebruik zijn:

Seidel & Naumann, Wheeler & Wilson, Victoria, Clemens Muller, Phoenix e. a.

26

General-Vertegenwoordiging:

NAAIMACHINEHANDEL v/h A. LEWENSTEIN,

Warmoesstraat No. 189, Kalverstraat No. 146-148 en Filialen.

N.B. Ons reclame-knoopsgatapparaat kan op elke Trapmachine worden aangebracht.

M. VAN STRATEN,
Nieuwe Keizersgracht 73.

Accountant en Leeraar Boekhouden M. O.

ZAANDAM.

Stalhouderij J. DE BOER Cz., Czaar Peterstraat 2. Trouwverjuigen tegen billijken prijs. Adres „Café NEUF”, Vinkenstraat.

Groote Ellende, Nijpende armoede.

Een achtenswaardig familie vader met vrouw, die hoog zwanger is, en kinderen en een hoogbejaarde vader is door omstandigheden geheel van zijn wil onafhankelijk aan de grootste ellende prijs gegeven.

De man verkeerde vroeger in gunstige omstandigheden, maar thans is door ziekte en tegenspoed alles verteerd, is in dat gezin aan alles, zelfs aan het allernoodzakelijkste volslagen gebrek. Er kan niets meer beleend of verkocht worden, omdat er niets meer is, geen ligging, geen dekking en geen voedsel.

Ondergeteekenden doen daarom een dringend beroep, op den weldadigheidszin van stad- en landgenooten, teneinde dit zeer behoeftig gezin voor den honger te bewaren.

Elke gift zal dan ook door een der ondergeteekenden met innige erkentelijkheid in ontvangst genomen worden.

A. GRÜNBERG, Voorzanger der N. I. Hoofdsynagoge alhier, Jodenbreestr. 451.
S. S. POLAK, Jodenbreestraat 95.
A. S. MANHEIM, Sarphatistraat 109.
G. SPANNET, Weesperstraat No. 5.
H. ZONDERVAN, Reguliersbreestraat 19.
J. FARRO, N. Prinsengracht 85.
M. A. BLOK, N. Amstelstraat 21.
A. E. v. ES JR., N. Kerkstr. 108, 2e étage.
Ook aan het bureau van dit blad worden gaarne giften in ontvangst genomen.

L. B. SCHAAP,
Makelaar in Effecten.

Beurskamer 4. — Int. Tel. 5363.

Uitvoering van Effectenorders met onmiddellijke kennisgeving. — Verzilveren van Coupons. — Sluiten en uitzetten van Prologatiën. — Laatste Nieuwsberichten. — Mondeling, Telefonisch en Schriftelijk advies. — Dagelijksche Telefonische koersopgaver kosteloos. — Koersvariatiën kunnen ten bijkantore gevolgd worden.

Edele Menschevrienden!

Een ernstig beroep durven, ja moeten ondergeteekenden doen op Uw goed hart en Uw milde hand. Wij zijn bekend met de diep treurige omstandigheden, waarin een gezin verkeert. Hooft slechts! De man en kostwinner is gestorven na een langdurig lijden; drie, nog zeer jeugdige kinderen, missen het allernoodzakelijkste, en een moeder, die vrouw pas weduwe geworden, in de verwachting binnenkort in zulk een deerniswekkenden toestand een 4e kind het levenslicht te moeten schenken. Geeft ons dus; met Uw gaven kunnen we wellicht veel ellende opheffen en nog meer voorkomen.

Elke gift wordt door ons in dank aanvaard.

De Commissie:
D. J. TEIXEIRA DE MATTOS, N. Heerengr.
A. J. DE HAAN, Broodfabriek „De Haan”.
JESAJA LISSAUER, Nieuwemarkt 9.
AKIBA FRANK, Nieuwe Keizersgracht 1 c.

De ondergeteekende bekend met het lot van bovengenoemd gezin, heeft het in ieders weldadigheidszin ten zeerste aan.

8430 S. PREMSELA, Arts.

Ook aan het bureau van dit blad worden gaarne giften in ontvangst genomen.

MEDELIJDENDEN!

Ingekomen bij JUL. LEIJDESORFF, Arts:

Uit Meppel van: M. P. 50 cts., J. M. W. f2, Wed. E. K. f1, L. de H. f150, S. S. f250, G. G. 75 cts., J. de L. f1, S. G. 50 cts., Erven F. 50 cts., v. d. S. 50 cts., M. v. d. S. 75 cts., J. v. d. R. 50 cts., N. N. 50 cts., J. A. 50 cts., A. v. E. 50 cts., I. v. d. S. f1, J. G. f250, M. A. C. f1, I. H. v. E. f1, H. M. P. 50 cts., H. K. f2, M. v. E. f1, N. N. f1, M. E. K. f1, A. E. K. f250, Wed. M. W. f1, Ph. L. G. f1, H. v. E. f1, I. L. F. f250, Wed. v. d. W. f1, I. M. 50 cts., I. M. f1, Wed. L. v. E. f1, Gebr. v. Z. f2, N. N. f1, M. D. W. f1, I. L. P. f1, L. M. v. E. f1, I. P. f1, E. G. 50 cts., A. D. K. 50 cts., M. H. v. E. f1, Wed. J. 50 cts., P. D. S. f250, A. A. K. 50 cts., J. S. f150, Gebr. K. f1, M. C. f1, I. K. 1, N. N. 50 cts., N. N. f1, I. v. d. S. 50 cts., H. S. 50 cts., N. N. f1, M. M. v. E. 50 cts., N. N. 50 cts., I. v. E. f1.
Uit Dedemsvaart: van B. v. G. f1, van D. v. G. f1.

Per postwissel: D. K. Amsterdam f1, Gez. B. Schoonhoven f275, W. Amsterdam 50 cts., L. S. Amsterdam f1, Iam. de J. Groningen f3, Postmerk Elburg f2, N. N. Enschedé f1, N. N. Eindhoven f1, F. A. M. Leeuwarden f3, Ivan en Jacques den Bosch 75 cts., I. v. G. te Helder f1, A. Ph. de J. Amsterdam 50 cts., Isj. Jehoedi Amsterdam f10, S. W. Eindhoven f1, N. N. Leeuwarden f2, O. Zutphen f2, N. N. Eindhoven f1, G. S. Bolsward f1.

In Postzegels: J. M. Culemborg 50 cts.
Per postwissel: N. N. Gorinchem f225, van kleine Hartogs eerste verjaardag Groningen f1, N. N. Leeuwarden f1, L. v. G. Harlingen f250, A. s. h. g. Vlissingen f1, dr. C. W. J. Amsterdam f25, J. K. 's-Gravenhage f10, J. A. Enkhuizen 50 cts., M. v. d. H. Amsterdam f1.
Totaal f139.75.

Ingekomen bij M. DE HES:
„Medelijdend gezin” Meppel f1405, E. A. M. Meppel f1, mr. B. C. Groningen f250, postwissel S. L. Groningen f1, idem N. N. 's-Bosch f1, coupon Hongarije 3 Kr. id. Antwerpen 2½ fr., Hengelo f275, postwissel J. R. Jr. Zevenaar 50 cts., id. N. N. Nijmegen f250, 's-Hage f15, id. N. N. Coevorden f150, id. N. N. Zwolle f250, id. Wed. I. J. en I. I. J. Jr. Emmen f250, id. G. V. Dalfsen f1, postzegels L. Doesburg 50 cts., Postwissel S. H. Schiedam f250, id. N. N. Eindhoven f1, id. A. H. B. Goor f2, J. Leeuwarden f1, id. A. I. M. Zwolle f250, id. J. D. Amsterdam f5, id. S. E. E. Amsterdam f10, id. W. J. S. Arnhem f10, id. K. A. 's-Bosch f2, Postzegels S. T. Amsterdam f1, Postwissel M. v. d. B. 's-Bosch f5, id. J. M. H. Amsterdam f5, id. A. M. v. E. 's-Hage f5, id. J. M. H. Enschedé f250, id. I. v. W. T. 's-Hage f2, N. N. Meppel f250, Postwissel D. S. Kampen f250, id. H. de J. 's-Bosch f250, id. J. M. F. 's-Bosch f250, id. A. I. V. Y. Amsterdam f250, id. I. B. Amsterdam f250, id. N. L. O. 's-Hage f1, id. L. en M. v. G. Amsterdam f250, id. W. V. Amsterdam f250, id. H. H. Amsterdam f250, id. J. K. 's-Hage f1, id. I. D. Amsterdam f5, id. E. L. V. Amersfoort f10, id. M. K. 's-Hage f5, id. L. v. E. 's-Hage f150, id. A. H. Bz. Amersfoort f4, id. S. v. d. H. „Chronische longlijder” Amsterdam f1, id. Mevr. W. D. Amsterdam f3.
Totaal f159.80.

Ingekomen bij L. WOLFF:
Van R. de B. te Amsterdam postwissel f1, A. L. K. te Amsterdam id. f150, N. N. Groningen 30 roode postzegels f150, I. S. K. Steenwijk Postwissel f2, de wed. M. v. Z. Hoogeveen f1, W. en Z. Meppel f5, N. N. Meppel f3, J. M. F. Meppel f0.25, S. F. Apeldoorn postwissel f0.50, (Helder) id. f1, N. N. Eindhoven f250, N. N. Eindhoven id. f150, N. v. d. V. te Antwerpen id. f1, N. N. Leeuwarden id. f2, N. N. te O. id. f250, uit het „Scherpe”-busje bij tante B. te O. id. f5.60, M. M. Amsterdam id. f1, S. C. Haarlem id. f250, K. Y. Z. Tilburg postbewijs f150, N. N. Eindhoven coupon premieleening Amsterdam f150, G. M. te Veghel id. f150, N. N. te Eindhoven 26 postz. à 5 ct. en 1 postz. à 20 ct. f150, van N. N. te Strijpe een bankbiljet ad. f10, S. B. te G. voor de genezing 20 Postz. à 5 ct. f1, uit den spaarpot van Pauline te Z. f0.50, W. M. B. te Uithoorn postwissel f1, E. W. Amsterdam id. f1, L. de J. Eindhoven id. f2, van I. W. en Co. te Waalwijk f5, E. E. C. 's-Bosch id. f250, A. J. W. te Amster-

dam id. f250, J. F. Rotterdam id. f250, M. L. R. Amsterdam bankbiljet f10, P. Amsterdam postwissel f10, de wed. A. E. E. te Strijpe id. f350, J. G. te Rotterdam id. f1, M. v. H. te Winschoten f2, N. N. Groningen postwissel f150, B. O. 's-Gravenhage id. f250, J. P. G. 's-Gravenhage id. f250, M. A. L. te Amsterdam id. f10, M. L. B. Amsterdam id. f3, J. J. K. Eindhoven id. f1, N. N. Veghel id. f250, S. v. d. Z. te Amsterdam id. f1, N. N. te Amsterdam id. f3, P. K. Eindhoven id. f1, N. N. Veghel id. f1, N. N. 's-Gravenhage id. f250, H. Sueek id. f250, wed. M. C. Leiden id. f250, A. H. Eindhoven id. f1.
Totaal f133.35.

Ingekomen bij K. SPANJAARD:
Uit Parijs van N. N. en eenige Vrienden frs. 150 = f71.97, uit Londen van H. v. den B. f10, 's-Gravenhage K. G. f250, S. S. Lz. f250, A. S. f20, E. E. f10, door den heer P. D. Stibbe. — Rotterdam N. N. f5, N. N. f5, S. van Cl. f5, J. van Cl. f5, T. van Cl. f5, Wed. I. v. C. f250, v. C. A. f250, M. de S. f250, Jos. de S. f250, M. A. S. f2, Sanatorium f2, — Amsterdam B. v. M. K. f10, M. A. R. f5, W. en Ph. f5, J. T. Ez. f5, — Utrecht prof. J. H. G. f5, — Borne B. J. S. f5, I. J. S. f250, D. J. S. f250, I. S. Dz. f250, — Oldenzaal N. en I. Z. f5, — Arnhem. Alex. S. f250. — Zutphen. Jb. E. coup. 3 kr. f151. — Deventer. Magazijn de Vlinder f1, — Zwolle. N. N. f0.50 — Almelo. זרח ושמאל f0.50. — Winschoten. Mart. H. f1, — Middelburg. B. M. f1. — Assen. Roza en Max f2. — Meppel. N. N. f1, K. S. f5, opbrengst steenpuistpleister f150. — Enschede I. M. Sr. f250. — Hoogeveen fam. K. f1.
Totaal f224.48.

Onzen hartelijken dank aan allen, die door hun milde bijdragen oorzaak waren, dat de patient reeds sinds 1 Juni in het Sanatorium te Helleendoorn is opgenomen.
HET COMITÉ.

Verbeterd ODOLPOEDER en PASTA VAN DEN Apotheke en Scheikundige J. F. POOL.

De beste WAARBORG voor de voortreffelijkheid van ons Odolfabriek is, dat het vervaardigd wordt door een

Apotheke en Scheikundige.
Voor Engros alleen verkrijgbaar bij de **N. V. v/h Gebr. MAINI Jr., Amsterdam.** 56
En Detail o a. verkrijgbaar bij alle voorname Drogisten en Winkeliers in Toiletartikelen.

„ORO”

prima kwaliteit Gesmolten Vet, bereid onder Rabbinaal toezicht.

IN BUSSEN VAN 5 KILO bruto franco f 4.25,

bij twee bussen f 8.25,

Zuiver, best en voordeel.

MARCUS' Vleeschwarenfabriek
Hoofleveranciers van H. M. de Koningin, **ZWOLLE.** 46

D. KLEIN Jr., Gelegenheids-Dichter. Lepelkruisstraat 7.

Onder controle van Dr. B. L. RITTER.

Onze overheerlijke GRASKAASJES zijn weer ter verzending gereed. Per ½ KG. f 0.40, per heele f 0.37½ per ¼ KG. Onze delicate GRAS-ROOMBOTER kost thans f 0.65 p. ½ KG.

S. SCHAAP, Oppert 76. ROTTERDAM.

Barnstijn Zonen

Vijgendam 7. Goedkoopste Hoeden-Magazijn.

WAARSCHUWING.

Het VERHUURMAGAZIJN van zwarte Heerenkleeding voor Bruiloften, Bals enz. van JAC. POPPELSDORFF, 67

is NIET verplaatst, maar is en blijft ALLEEN gevestigd:

DAMSTRAAT 2.

Heeft beslist geen Filialen.

Kleine Beleeningen.

WED. P. VAN EYK & ZONEN,

DAMRAK 60, AMSTERDAM,

sluiten Beleeningen tot elk bedrag met een minimum van f 25.- op ter Beurze van Amsterdam courante en officieel genoteerde fondsen. Kantoor geopend van 9 uur v.m. tot 5 uur 's.n.m. 30

De Twentsche Bankvereeniging

B. W. BLIJDENSTEIN & Co.

HOOFDKANTOOR: Spuistraat 140-144. Kapitaal f 12,207,467.50.

BIJKANTOOR: Prins Hendrikade 131. Reserven f 2,327,879.02.

Rekening-Courant met Rentevergoeding.
In- en Verkoop Wissels op Binnen- en Buitenland, Vreemde Munt. Coupons.
Incassering op Binnen- en Buitenland.
Reiswissels en Credietbrieven.
In- en Verkoop Effecten. — Sluiten van Prolongatie.
Uitzetten van Gelden op Prolongatie met bewaring van het onderpand bij de Twentsche Trust Maatschappij.
Bewaring van Waarden Safe Deposits.
Voorschotten op Fondsen, Goederen, tegen Borgstelling, Credithypotheek of andere zekerheid.
Credieten aan handelaren en industrieelen bij hare afdeling CREDIT-VEREENIGING. 29

Rente voor DEPOSITO's.

BEDRAGEN tot f 50.000 zijn zonder voorafgaande opzegging betaalbaar.

Een dag	opzegging	1 ¹ / ₂ pOt.
Tien dagen	"	2
Drie maanden	"	3
Zes maanden	"	3 ¹ / ₂
Een Jaar	"	4

Coöperatieve Stoomzuivelfabriek „HEERDE” te Heerde,

levert uitsluitend prima kwaliteit

GEPASTEURISEERDE ROOMBOTER,

bereid volgens de nieuwste uitvinding.

Bekroond in 1908 te Gent met de Gouden Medaille.

„Parijs „ „ Gouden Medaille m/ Eerekruls.
„ Groningen met de Gouden Medaille.
„ Enschedé „ „ 1ste en 2de Prijs.
„ Winterswijk met de 2de Prijs.

De zuiverheid wordt verzekerd door het Rijkscontrôle-Station te Deventer.

Wie onze Boter nog niet gebruikt, neme een proef, en gij zult ze de voorkeur geven boven alle andere soorten.

De prijzen worden steeds zoo billijk mogelijk gesteld, en voor prompte bediening ingestaan.

Voor den alleenverkoop voor Amsterdam hebben wij uitsluitend en alleen aangesteld den Heer

E. DE ROOIJ, Raamgracht 67,

Filiaal: ZWANENBURGERSTRAAT 35.

T. F. KOOPMANS, Directeur.

119

In gebruik 't goedkoopste, voordeligste, zuiverste en fijnste van alle dusdanige producten is de

PLANTENBOTER-PLANTENVET

Merk „LAUREOL”,

voorzien van étiquette van Rabbijn BUTTENWIESER, Strassburg i. E., stipt Minich; licht verteerbaar, voor maagzakken zeer aanbevelenswaardig. Bussen van 1/2 en 1 Kg. à 51 Cent per pond. Grootere bussen, vaten goedkooper.

Hoofdagente voor Nederland: 43

M. H. RUBENS, N. Kelzersgracht 22, Amsterdam.

Wederverk. A.v.d. Berg, Kruidenier, Weesperstr. 48

J. Polak, Zandwarstr. 4, Boterhandel.

Gezien 25 Missan '02 (2 Mei '02).

w. g. I. v. J. PALACHE. w. g. Dr. J. H. DÜNNER.

S. H. Hamburger,

St. Anth. Breestr. 51, 37

in Boter, Kaas en Eieren.

GRASSPONSEN.

van 50 Cent p. Kilo. Zeer mooi groot en zacht 60 Cent p. Kilo, prima kwaliteit gras II groot en zacht f 1.50 p. Kilo. Tevens het goedkoopst adres voor Kooplieden en Winkeliers van Sponsen, Zeemleer en Borstelwerk.

54 **SIMON A. HIJMAN,**

Valkenburgerstraat 87, Standpl. Waterlooplein

OPVOEDING. ONDERWIJS.

Gelegenheid tot plaatsing van nog eenige

Kostleerlingen,

bij L ROOZENDAAL,

Hoofdonderwijzer, Leraar a/d B. A. School

en Rijks-Normaalschool

3 te DEVENTER.

P.S. Bijzondere gelegenheid tot aanleeren

van Handelscorrespondentie, ook in de vreemde talen. Handelsrekenen en Boekhouden.

Wandgedierte:

Finale uitroeiing van wandgedierte uit

Huizen en Schepen. Garantie 5 jaar. Abonnement zeer billijk. Gebr. NOORD, Gerard

Doustraat 145 en 147. 40

BUITENGEWOON GELUKKIG

was tot heden mijne Hoofdcollecte; uit de Boeken mijner Bank is te constateeren, dat reeds vele MILLIOENEN aan prijzen door mij zijn uitbetaald.

Reikt het Geluk de hand om de kans te verkrijgen spoedig een zorgenvrij bestaan te hebben.

De beste gelegenheid hiertoe biedt de

door den Staat HAMBURG gewaarborgde Loterij

aan, die alle voordeelen der reeds bestaande Loterijen in zich vereenigt, daar slechts 85,000 Loten worden uitgegeven, waarvan 41,225 prijzen en 8 premien in den loop der 1e—7e klasse moeten uitkomen, zoodat

om het andere lot een prijs valt

en in weerwil van dit kleine aantal Loten de te trekken prijzen toch even hoog zijn als in andere Loterijen, die Dubbel zooveel en nog meer Loten uitgeven. Bij geen andere dergelijke onderneming zijn daarom de kansen een grooten hoofdprijs te winnen zoo gunstig als hier.

De hoofdprijs is in het gelukkigste geval

600,000. 500,000. 300,000.

De prijzen zijn event.

200,000, 100,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 15,000 en vele prijzen van 10,000, 5,000, 3,000, 2,000, 1,000 enz., enz.

Daarbij is de grootste prijs event. 600,000 Mark, terwijl de kleinste prijs het

bedrag is, dat men voor zijn Lot heeft betaald.

Voor de klasse, welke den 22sten Juni e.k. begint, kosten:

1/1 lot Mark 6 = fl. 3.60, 1/2 lot Mark 3 = fl. 1.80,

1/4 lot Mark 1.50 = fl. 0.90.

Bestellingen worden onmiddellijk uitgevoerd na ontvangst van deze bedragen of

tegen rembour; na elke trekking worden trekkingslijsten direct toegezonden.

Waar de kans een vermogen te verwerven zoo gunstig en de risico zoo klein is,

mag derhalve niemand verzuimen het geluk de hand te bieden en zich per omme-

gaande tot mijn Hoofdcollecteurskantoor te wenden.

De trekking heeft reeds den 22sten Juni plaats en mijn voorraad

Loten zal spoedig uitverkocht zijn.

I. SEALTIEL, Hamburg, door den Staat aangesteld Hoofdcollecteur.

Briefpost hierheen 12 1/2 Cts., aangeeekende brieven 22 1/2 Cts.

DAMES.

Onze Corsetten en Rechthouders, alsmede onze Bulkbanden worden zeer dikwijls door H.H. Doctoren om hunne doelmatigheid aanbevolen. Elegante modellen, echte Baleinen concurreerende prijzen. A. A. PASSENS, Oudemanshuispoort 2, Amsterdam. Atelier voor reparatiën.

WONINGBUREAU

EN

KAMERVERHUURKANTOOR,

Raadhuisstraat 1,

AMSTERDAM.

Geopend van 9-5 uur.

Verschaft adressen en inlichtingen gratis aan WONING- of KAMERZOEKENDEN. Volledige inlichtingen. Besparing van moeite en tijdverlies. 158

MEUBELN.

RUIME SORTERING

35 van MODERNE en EENVOUDIGE

MEUBELN.

Alle Meubelen worden door ons

zelf vervaardigd, zoodat wij voor de

SOLIDITEIT kunnen instaan.

Speciale Inrichting voor geheele WONINGEN.

Tapijten, Vloerzeilen, Bedden, Matrassen enz.

Aanbevelend: F. J. VAN DER VIES & Co.,

Brouwersgracht 74, Amsterdam.

GEVESTIGD SEDERT 1814.

Gelieve s. v. p. op het juiste nummer te letten.

M. POLAK,

72 Rechtboomsloot, Amsterdam.

SPECERIEN EN GROS. 8338

KENNISGEVING.

Om abuizen te voorkomen is het Faillissement van JACOB LIERENS, 2e Jan Steenstraat 75 en Wijde Lombardsteeg 8, Handelaar in oud Papier, niet dezelfde LIERENS als die van de Raamgracht 24—26, die steeds blijft voortgaan met te betalen à contant van alle soorten oud Papier, machinale vernietiging, enz. Telefoon 3329, Raamgracht 24—26. Amsterdam, 6 Juni 1903. 75 HARTOG LIERENS.

BOEKBINDERIJ

N. Keizersgracht 29. Pl. Muidergr. 18-20.

Door deze bericht ik mijne Clientèle, dat mijne werkplaatsen PL. MUIDERGRACHT 18-20,

van 7-6 uur Telephonisch zijn aangesloten onder No. 4799.

61 Aanbevelend, P. J. F. SCHORN.

VEREENIGING „SJMIRAS SJABBOS" (INACHTNEMING VAN DEN SABBATH) IN NEDERLAND.

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 12 Mei 1898, No. 56.

Wij kunnen Jongelieden plaatsen bij het Sigarenmaken, Schoenmaken en Kleermaken, Volontairs in Winkel, Magazijn of Kantoor en Meisjes bij het Lingerienaaien, Costuumnaaien en Pettenmaken.

Bureau: J. D. Meijerplein 6, Amsterdam.

Spreekuur: ZONDAG van 1-2 uur.

8427 „ DINSdag en DONDERdag van 1 1/2—2 1/2 uur.

SOMMATIE.

Naar aanleiding van de uitgestrooide berichten van den Heer M. PAPEREL omtrent zijn ontslag, brengt de ondergeteekende ter kennis van het geacht publiek, dat NIET zooals vermeld, ontslag is gegeven. maar dat HIJ als CHEMISCH WASSCHER zijn ontslag heeft GENOMEN, daar hij niet in dienst wenschte te blijven van een persoon zooals de Heer PAPEREL zich deed kennen door de inhoud van zijn inferieure berichten en de wijze van publiceeren.

Ik SOMMEER hem door deze ten opzichte van mijn eerlijkheid en gedrag zulks openbaar te maken, zoo niet dan zal dit een RECLAME wezen voor mijn eerstdaags naar de eischen des tijds in werking tredende zaak, welke ik beleeft aanbeveel bij het geëerde publiek.

G. S. VAN ROOIJEN,

Raamgracht 9.

Joachimsthal's Stoomdrukkerij, Amsterdam.

127

TWEEDE BLAD

VAN HET

NIEUW

ISRAELIETISCH WEEKBLAD

van Vrijdag 16 Juni 1905, No. 1.

Dit Nummer bestaat uit
DRIE BLADEN.

Binnenland.

AMSTERDAM, 15 Juni 1905.

In aansluiting aan ons vorig bericht kunnen wij nog mededeelen, dat bij de receptie ten huize van den eerw. heer Isaac Heymann, de voorzitter van het Comité, de heer E. H. de Lange in eene welsprekende rede, in de aller-eerste plaats de nieuwbenoemde leden, zijnde de heeren R. S. Polak, S. B. Gomperts en W. v. Maarsen, voorstelde, vervolgens de beste wenschen voor den jubilaris en zijne familie uitsprak. Deze rede werd door den heer Polak en den eerw. heer Heymann beantwoord. Onder een glas wijn bleef men nog geruimen tijd bijeen. De plechtigheid werd nog bijgewoond door eene deputatie uit het koor der Nieuwe Synagoge.

Waarde Geloofsgenooten!

Zeker is 't u bekend, dat hier ter stede bestaat een vereniging tot ondersteuning van weduwen van onderwijzers der Ned. Ier. godsd. Arnscholen, die zich ten doel stelt, de weduwen harer leden te verzekeren een pensioen van f300 per jaar. Dat dit fonds aan zijn doel beantwoordt, bewijst het feit, dat thans 5 weduwen dit pensioen genieten. Daardoor wordt echter beslag gelegd op alle de inkomsten der vereniging. „Wat”, zoo vragen wij u, „zou er moeten gebeuren, indien één onzer leden, waaronder velen hoogbejaard, ons zou ontfallen? Zouden wij zijn weduwe onverzorgd moeten laten?” Wij zijn overtuigd, dat gij met ons zult mitroepen: „Neen, dat mag niet”. Wij zijn verzekerd, dat uw weldadig gemoed u zal aansporen die roepstem der propaganda-commissie, die zich naar aanleiding van het bovenstaande gevormd heeft, niet te doen zijn de stem eens roepende in de woestijn. Wij hopen en gelooven, dat zeer velen ons zullen verheugen met toezending van giften, of met de mededeeling, dat zij als donateur van dit zoo nuttige fonds wenschen toe te treden. Welnu, deze giften en mededeelingen zullen zeer gaarne ontvaangen worden aan 't adres van M. Bakker, J. D. Meierplein; L. Mok, Nieuwe Prinsengracht 36.

Onder motto *שבעות יד שבעות* is ontvangen bij het kerkbestuur alhier onder de initialen R. B. f1.50, S. J. f1 voor het Spaarfonds.

De kleedingstukken voor de bedeeeling der vereniging „Amicitia” welke Dinsdag 13 Mei plaats vond, werden geleverd door de gerenommeerde firma wed. S. M. Asser Sr. Koningstraat 42-44.

Zaterdagavond 17 Juni a. s. opent de heer E. Jons Weesperstraat 12, een modern ingericht Meubelmagazijn. Door jarenlange ervaring in het vak en door de bewerking in eigen ateliers wordt alles zoo concurrerend mogelijk geleverd.

Liefdegiften.

Voor den behoeftigen huisvader met talrijk gezin aan ons bureau in dank ontvangen van E. W. f1, mevr. M. B. f0.60, G. f2.50, K. O. f1, uit de spaarpot van Salomon, Louis en Esther Hiegentlich Assen 2 mark, van twee bedienden P. en B. f0.50, N. N. Oldenzaal f2.50.

Voor de weduwe met 3 kinderen van R. E. K. f0.75, gecoll. door de dames M. Aletrino en C. Susan op de bruiloft van mej. E. Cohen en den heer B. Slager f2.43, motto *עזרימי* den Haag f10, Stella den Haag f1, N. N. den Haag f0.40, N. N. Roermond f1.

Voor den blinden huisvader van P. I. T. f2, N. N. f1, Fr. D. f0.50, gecoll. door de dames M. Aletrino en C. Susan op de bruiloft van mej. E. Cohen en den heer B. Slager f2.43, van den heer Theben door tusschenk. van den heer M. W. te Arnhem f1, uit de spaarpot van Salomon, Louis en Esther Hiegentlich Assen f1.50, van den heer J. Straus, s Heerenberg, gecollecteerd door Meijer Zwaap op de bruiloft van den heer M. Boers en Mej. Nathans te Arnhem op 7 Juni 1905 f5.72.

Totaal met vorige opgaven f161.75½.

Voor den jongeman met chronische long-aandoening van P. I. T. f2, N. N. f0.50.

Voor den man wiens beide heenen zijn afgereden uit de spaarpot van Salomon, Louis en Esther Hiegentlich Assen f1.50, N. N. f0.10.

Vergadering der Centrale Commissie op Zondag den 25 Juni e. k. des voormiddags te 11 ure, in de vergaderzaal der Permanente Commissie, aan het Jonas Daniel Meijerplein, in welke — na de opening der vergadering door het oudste lid in jaren, — zullen worden behandeld de volgende onderwerpen:

1. Benoeming eener commissie van onder-

zoek van den geloofsbrief van den afgevaardigde uit het district Noord-Brabant.

2. Rapport der commissie van onderzoek.

3. Benoeming van den voorzitter der Centrale Commissie.

4. Mededeeling van verzonden en ingekomen stukken.

5. Benoeming eener commissie van onderzoek der financieele stukken, ingezonden door de Permanente Commissie.

6. Idem van een vice-president der Centrale Commissie.

7. Idem van een lid in de Perm. Commissie, periodiek aftredend de heer B. E. Eitje.

8. Idem van een plaatsverv. lid in de Perm. Commissie, periodiek aftredend de heer Jacques H. Rubens.

9. Idem van een Curator van het Nederl. Israel. Seminarium, periodiek aftredend de heer dr. H. Pinkhof.

10. Verslag der Handelingen der Perm. Commissie.

11. Idem van idem van de toegekende subsidien van de Nederl. Israel. Godsdienstscholen.

12. Vaststelling van de rekening en verantwoording der Permanente Commissie.

13. Idem der begroting over 1906.

14. Voordrachten der Perm. Commissie,

a. tot wijziging van het examen-program voor Magid en Moré;

b. tot intrekking der bevoegdheden van onderwijzers en geestelijken;

c. tot wijziging van den tijd van samenkost der Algemeene Commissie van Examinatoren.

d. tot vaststelling van de lijst en het gebied der kerkelijke gemeenten.

ALMELO. Zaterdag 16 *ב' כסדר* hadden we het genoegen onzen ressortalen opperrabbijn in ons midden te zien. Voor het Musaph-gebed hield z.eerw. een kernachtige rede, die bij velen een diepen indruk maakte. Zondagmorgen vertrok z.eerw. van hier naar Hengelo.

— JI. *שבעות* prijkte onze synagoge met fraaie loopers, kleeden enz. zijnde een geschenk der damesvereniging *נשים צדיקות*, en was het

der damesvereeniging met een prachtig nieuw schild, door de vereniging „Talmud Thora” der gemeente vereerd, ter gelegenheid van de herdenking van haar 50-jarig bestaan op *ד'תרס"ט*.

In een feestelijke bijeenkomst, geleid door den eerw. heer M. Kothof, leeraar alhier, werd dit jubileum herdacht. Naar aanleiding van psalm 20, vers 6, sohetste hij het verledene, het tegenwoordige en de toekomst. Treffend was de wijze, waarop de stichter der vereniging hierbij werd herdacht. Daarna overhandigde de heer K. in een toespraak het geschenk aan het kerkbestuur, hetwelk bij monde van den heer L. Oppenheimer dankend werd aanvaard. Verschillende sprekers voerden toen het woord, die allen door den heer K. op gepaste wijze beantwoord werden. Wij hopen, dat onze vereniging ons nog dikwijls het voorbeeld moge geven van offervaardigheid.

— LEEUWARDEN. Zondag 27 Mei jl. hield de kiesvereniging „Kerkelijk Belang”, onder voorzitterschap van den heer Marcus Turkama hare jaarlijksche algemeene vergadering. De notulen en het jaarverslag werden goedgekeurd. Uit het finantieel verslag van den penningmeester bleek, dat de vereniging een batig saldo heeft. De heeren I. M. de Jong en A. Dwinger Jz., die periodiek moesten aftreden, werden bij acclamatie herkozen. De heer J. Sanders werd in plaats van den heer E. v. d. Heijden, die als bestuurslid bedankt had, als zoodanig benoemd. De heeren N. J. v. d. Woude en J. S. Joles werden als kandidaten voor den kerkeraad geproclameerd. De heer Joles, die aanwezig was deelde der vergadering mede, zijn mandaat te zullen aanvaarden en zette tevens zijn program uiteen, dat geheel overeenstemde met het doel der vereniging. Van den heer N. J. v. d. Woude, wiens benoeming hem schriftelijk medegedeeld werd, ontving het bestuur bericht, dat hij zijn candidatuur, aangeboden door de kiesvereniging „K. B.” aanneemt. Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter, na de leden voor hunne opkomst bedankt te hebben, de vergadering.

Mevrouw!

Ge dineert dan alleen smakelijk, indien Uw keukenmeisje de gerechten bereid naar de recepten van het oorspronkelijk Israel. Kookboek van S. VOS. Derde verbeterde en vermeerderde Uitgave. Prijs f1.20. Naar buiten tegen toez. van postwissel, bij J. L. JOACHIMSTHAL, Amsterdam.

A.s. week verschijnt

לוח של שנה תרס"ו

**Almanak voor het jaar
5666 (1905-1906).**

Uitgave van:

**J. L. JOACHIMSTHAL
Amsterdam.**

Tel. 4340.

MINIATUUR-ALMANAK

voor het jaar

5666 (1905-1906).

Ter Perse

JOACHIMSTHAL'S

SCHEURKALENDER

MET BIJSCHRIFTEN

van den Eerw. Heer Ph. ELTE.

Hoofd-Redacteur van het

NIEUW ISRAEL. WEEKBLAD,

met 3 prachtige Premien,

100 kostbare prijzen en

4 Raadselprijzen.

**Prijs 80 Cent. Franco door
geheel Nederland.**

Advertentiën

Verloofd:

ESTHER SANDERS

en

MEIJER GOLDSMIT.

Amsterdam, 12 Juni 1905 (9 Siwan 5665).

Geen Receptie. 120

Verloofd:

ALIDA v. d. HAL

en

SIMON BENNINGA Nzn.

Usquert 17 Juni '05. 111

Eenrum

Verloofd:

EVA VALK

en

MOZES NIJVEEN.

Groningen, 14 Siwan 5665.

Sappemeer, 17 Juni 1905. 137

Verloofd:

ROOSJE DE WINTER

en

DAVID VAN DIEN.

Heusden-Alphen a/d Rijn. 183

Hiermede worden Vrienden en Clientèle uitgenoodigd ter bijwoning der **Huwelijks-Inzegening** van

JOSEPH BEEM

en SARA MORPURGO,

op Woensdag 21 Juni 1905 (18 Siwan 5665).

Inzegening Rapenburgerstr.-Synagoge 12½ ure.

Receptie: „Café Centraal”, N. Prinsengracht.

De Heer J. KLEEREKOPER Jz. en Eehtgenooten en Mevr. de Wed. N. v. d. BERG hebben de eer Familie en Kennissen uit te noodigen tot bijwoning der

HUWELIJSINZEGENING

hunner Kinderen 116

EDIE en JAKOB,

op Donderdag 19 Siwan (22 Juni) a.s., ten 12½ ure, in het „Gebouw van de Maatschappij van den Werkenden Stand”.

Volstrekt eenige kennisgeving.

Ondertrouwd: 198

SIMON A. L. MONTEZINOS

en

ELISABETH PRINS.

HUWELIJS-INZEGENING in het Gebouw

„Plancius” op Woensdag 18 Siwan 5665

des 21 Juni 1905

namiddags ten 1 ure.

Algemeene kennisgeving.

Ondertrouwd: 169

REBECCA SWART

en

SALOMON SLIER.

HUWELIJS-INZEGENING Donderdag 29

Juni a.s. in de Rapenburgerstr.-Synagoge te 1 ure.

Receptie na de Inzegening *Café Centraal*, 91

Nieuwe Prinsengracht 4.

Algemeene kennisgeving voor Vrienden.

Bekenden en Clientèle.

Ondertrouwd: 169

MARIANNE SALOMON, Vianen,

JACOB ISRAELS, Martenshoek.

SIENTJE SALOMON, Vianen,

IZAak DE BEER, Sappemeer.

Huwelijksvoltrekking *ב' תמוז תרס"ה* Vianen.

5 Juli 1905,

Ondertrouwd: 188

B. KOPPEL

en

D. SPANJAR Iz.

Zutphen 7 Juni 1905.

Ruurlo

HUWELIJS-VOLTREKKING te Ruurlo,

21 Juni a.s. 95

Getrouwd: 188

JOZEF THEEBOOM

en LENA SARPHATIE.

Amsterdam, 15 Juni 1905.

12 Siwan 5665.

Getrouwd: 136

HARTOG LISSER

en

ANNA COSTIMA,

die namens wederzijdsche Familie hartelijken

dank betuigen, voor de vele bewijzen van

belangstelling bij hun huwelijk ondervonden.

Amsterdam, 12 Siwan 5665.

15 Juni 1905. 136

Geboren: 211

JOZEF,

Zoon van BAREND LAMPETJE

en NAATJE LAMPETJE—BRILLEMAN.

Amsterdam, 14 Juni 1905.

Voorspoedig bevallen van een welgeschapen

ZOON

ELISABETH SILAS-WERTHEIM.

Amsterdam, 10 Juni 1905. 79

Geboren: **BAREND,**

Zoon van

H. DRUKKER.

N. DRUKKER—HALBERSTADT.

Amsterdam, 9 Juni 1905. 80

Heden werd ons een **DOCHTER** geboren.

M. S. BOEKDRUKKER.

R. BOEKDRUKKER—VREEDENBURG.

Amsterdam, 8 Siwan 5665.

11 Juni 1905, 77

Volstrekt eenige kennisgeving.

Voorspoedig bevallen van een welgeschapen

DOCHTER

CELINE DRESDEN—GORES.

Receptie: Zaterdag 17 Juni 1905, Nieuwe

Achtergracht 23. 78

Eenige en algemeene kennisgeving.

Op den 22sten Juni 1905 hopen onze ge-

liefte Ouders

SIMON BAREND FRANK

en

SOPHIA FRANK—COHEN,

hunne **12½-jarige Echtvereeniging** te

herdenken.

Hunne liefhebbende Kinderen,

HILLEGONDA.

HARTOG.

ELISABETH.

Amst. 92

Op Zaterdag 21 Siwan 5665 hopen wij onze
12½-jarige **Echtvereniging** te vieren.
MOZES SWAAP.
MARGARETHA SWAAP-DIKKER.
Receptie lokaal „Plancius“, Pl. Kerklaan.
Algemeene kennisgeving voor Vrienden en Bekenden. 115

Op Zaterdag 24 Juni hopen onze waarde
Broeder en Behuwdzuster de Heer en Mevrouw
MOZES S. ZWAAP

en
MARGARETHA ZWAAP-DIKKER,
hunne 12½-jarige **Echtvereniging** te
herdenken.

Namens de Familie,
ALEX S. ZWAAP.
M. ZWAAP-POLAK.
Amst. 101

A.s. Zaterdag 24 Juni 1905, hopen mijne
geliefde Broer en Zuster
MOZES SWAAP
MARGARETHA SWAAP-DIKKER
hun 12½-jarige **Echtvereniging**
te vieren. 187

Uit aller naam,
Wed. SALOMONS en Kinderen.

Op Zaterdag 24 Juni hopen onze geliefde
Oom en Tante, de Heer en Mevr.
MOZES ZWAAP

en
MARGARETHA ZWAAP-DIKKER,
hunne 12½-jarige **Echtvereniging** te
herdenken.

Hunne dankbare Neven en Nicht,
SIMON,
WOLF.
ANNA en
MICHEL ZWAAP.
102

Op Zaterdag 24 Juni (21 Siwan) a.s. hopen
onze geliefde Ouders en Behuwdouders
AARON DINGSDAG

en
BETJE DINGSDAG-BAK,
hunne 25-jarige **Echtvereniging** te vieren.
GRIETJE DINGSDAG.
EMANUEL BRUINVELS.
NATHAN DINGSDAG.
76 JOHANNA DINGSDAG-PRUM.
GERRIT DINGSDAG.
ANNA UIJENKRUIER.
ANNA DINGSDAG.
LEA DINGSDAG.
JOZEF DINGSDAG.
Amsterdam. EVA DINGSDAG.

Receptie ten onzen huize Valkenburger-
straat 195, 2e étage.
Algemeene kennisgeving aan Familie,
Vrienden en Bekenden.

25-JARIGE ECHTVEREENIGING
van
SIMON WIJNSCHENK

en
BETJE WIJNSCHENK-COHEN BROMET,
op Zaterdag 14 Siwan
17 Juni
Namens de Familie
A. WIJNSCHENK Jr.
Amsterdam, 15 Juni 1905. 145

Op Zaterdag 24 Juni (21 Siwan 5665)
hoopt de Heer
LEMAN JACOB WARENDORF

en
Mej. LEENTJE WARENDORF-KLINT,
hunne 25-jarige **Echtvereniging**
te herdenken.
Geen Receptie.
Rapenburg 12a. 117

Zaterdag 24 Juni (21 Siwan) a.s. hopen onze
geliefde Ouders,
LEVIE KHAN
en JETJE CONEN,
hunne 25-jarige **Echtvereniging** te herdenken.
Hunne liefhebbende Kinderen,
JOZEF, BAREND, MINA,
ESTHER, MAURITS, HARTOG.
Hoogeveen, 17 Juni 1905. 171
Receptie ten onzen huize van 2-5 uur.

Den 20 Juni a. s. hopen onze geliefde Ouders
en Grootouders
SIMON MEERLOO
en
FEMIA KOOPMANS
hunne 40-jarige **Echtvereniging** te herdenken.
Hunne Kinderen,
181 Behuwd en Kleinkinderen.
Eenige kennisgeving.

Den 17en Juni (14 Siwan) hopen onze ge-
liefde Ouders, Behuwd- en Grootouders
B. A. VAN ROOD
S. VAN ROOD-SPIER,
hunne 40-jarige **Echtvereniging** en
onze lieve Moeder haren 70sten Verjaardag
te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen.
15 Hilversum.
Eenige en algemeene kennisgeving.

בר מצוה
Kerkelijke Meerderjarigheid
van onzen Zoon
HARTOG
op Zaterdag 24 Juni 1905 (21 Siwan 5665).
S. VAN MINDEN.
S. VAN MINDEN-CONTENT.
Receptie te onzen huize Sint Anthonies
Breestraat 41. 144
Eenige en algemeene kennisgeving.

בר מצוה
van onzen Zoon
MARCUS,
op Zaterdag 24 Juni 1905.
S. VAN RHIJN.
B. VAN RHIJN-NATHANS.
Receptie van 1 tot 4 uur. 173
Eenige en algemeene kennisgeving.

בר מצוה
van onzen Zoon
MOZES
op Zaterdag 17 Juni 1905 (14 Siwan 5665).
M. VAN LEEUWEN.
H. VAN LEEUWEN-VAN DAM.
Amsterdam, 15 Juni 1905. 74
Frans Halstraat 64, huis.

ש"ק פ' בהעלותך (24 Juni) a.s. hopen wij te
vieren het

בר מצוה-FEEST
van onzen oudsten Zoon
ISRAEL.
N. I. OVERWEG.
S. OVERWEG-
LIEVENBOOM.
Assen, Juni '05. 99

בר מצוה
van onzen Zoon **MEYR**
24 Juni 1905 (ש"ק פ' בהעלותך).
SALOMON ELTE.
R. ELTE-VAN THIJN.
Alkmaar, 16 Juni. 108

Maandag 19 Juni (16 Siwan) hoopt onze
geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Groot-
vader, de Heer C. M. DE HES, zijn

70sten Gebortedag
te herdenken.

Uit aller naam,
MAURITS DE HES.

Op Zondag 18 Juni (18 Juni) e. k. hoopt
onze geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en
Grootvader,
de Heer GIJSBERTUS DE LEEUW,
zijn 80sten **VERJAARDAG** te herdenken.
ה' יאריך ימי ושתונו כבוד וכנעמים אמן
Oude Pekela, 9 Siwan 5665.
12 Juni 1905.

Uit aller naam,
H. DE LEEUW-POLAK.

Heden overleed onze geliefde Vader,
Behuwd- en Grootvader,
de Heer **B. I. SIMONS,**
in den ouderdom van ruim 91 jaren.
B. SIMONS.
R. DE LEEUW-
SIMONS.
A. DE LEEUW.
M. MARCHAND-
SIMONS.
S. MARCHAND JR.
MAR. SIMONS.
I. SIMONS.
J. SIMONS-
SOESMAN.
H. SIMONS.
S. M. SIMONS-
VAN VRIESLAND
LEO SIMONS
en Kinderen.
M. HARTLOOPER-
SIMONS.
F. HARTLOOPER.
Amsterdam, ערב שבעות תרס"ה לפ"ק
8 Juni 1905 81

Heden overleed na kortstondig lijden, onze
geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd-, Groot-
en Overgrootvader, de Heer **ABRAHAM**
SALOMON HAMMELBURG, in den ouder-
dom van bijna 79 jaar, diep betreurd door
ons allen.

Wed. B. HAMMELBURG-SPEIJER.
S. HAMMELBURG.
S. HAMMELBURG-JACOBS.
C. LEIJDENSDORFF-HAMMELBURG.
M. LEIJDENSDORFF.
S. PRESBURG-HAMMELBURG.
M. PRESBURG. 82
V. BING-HAMMELBURG.
J. BING.
E. SCHIJVESCHUURDER-HAMMELBURG.
M. SCHIJVESCHUURDER.
D. BERCLOU-HAMMELBURG.
S. BERCLOU.
Amsterdam, 7 Juni 1905 (4 Siwan 5665)

Heden overleed onze geliefde Nicht,
Mej. DUIFFE HEILBRON,
in den ouderdom van 48 jaar.
Namens de familie,
D. S. HEILBRON.
H. A. HEILBRON.
Amsterdam, י"ט סיון תרס"ה
13 Juni 1905. 201

Heden overleed tot onze diepe droefheid,
onze innig geliefde Echtgenoot en Moeder,
Mevrouw K. SNIJDERS-VAN DRIEL,
in den ouderdom van 37 jaren.
E. SNIJDERS en Kinderen. 103
Dordrecht, 11 Juni 1905.

Heden overleed tot mijne diepe droefheid,
mijne innig geliefde eenige Dochter,
Mevrouw K. SNIJDERS-VAN DRIEL,
in den ouderdom van 37 jaren.
Wed. M. VAN DRIEL-GOUDSMIT.
Dordrecht, 11 Juni 1905. 104

Heden overleed tot mijne diepe droefheid,
mijne innig geliefde Behuwd dochter,
Mevrouw K. SNIJDERS-VAN DRIEL,
in den ouderdom van 37 jaren.
M. SNIJDERS. 105
Dordrecht, 11 Juni 1905.

Heden overleed tot onze diepe droefheid,
onze innig geliefde Behuwdzuster,
Mevrouw K. SNIJDERS-VAN DRIEL,
in den ouderdom van 37 jaren.
Rotterdam. { A. ANDRIESSE.
J. ANDRIESSE-SNIJDERS.
's Bosch. { E. A. v. d. WAAL.
R. v. d. WAAL-SNIJDERS.
Nijmegen. { ALEX BLOK.
S. H. BLOK-SNIJDERS.
Dordrecht, 11 Juni 1905. 106

Heden overleed tot onze diepe droefheid,
onze geliefde Zoon, Behuwdbroeder en Oom,
de Heer **MOZES VAN DER WIJK,**
in den leeftijd van 45 jaar.
Uit aller naam,
A. v. d. WIJK.
Veendam, ערב שבעות תרס"ה
Groningen, 8 Juni 1905. 110

Tot onze droefheid overleed heden, onze
innig geliefde Vader, Behuwd- en Groot-
vader,
de Heer **JACOB HAMEL**, נ"ע,
in den ouderdom van bijna 86 jaar. Een
woord van dank aan allen, die belangstel-
ling toonden bij zijn ziekte in 't bijzonder
aan het Bestuur en Leden der **מילות חברה**
הכדים en aan hen, die door menschlie-
vende hulp zijn lijden verzacht hebben.
S. HAMEL en familie.
10 Juni 1905.
Nijmegen, יום כ' דשבעות תרס"ה 196

Aan allen, welke op 25 Mei en 7 Juni op
ondubbelzinnige wijze blij gaven van hunne
erkentelijkheid bewijzen wij langs dezen weg
onzen hartelijken dank.

J. PREMSELER.
M. PREMSELER-GOUDKET.
Amsterdam, 8 Juni '05. 7

De Heer B. D. DUQUE en Echtgenoot en
de Heer I. A. DA SOUZA PIMENTEL en
Echtgenoot betuigen ook namens hunne weder-
zijdsche familiën hartelijken dank voor de vele
bewijzen van belangstelling bij hun Huwelijk
ondervonden. 88
Amst., 11 Siwan 5665 (14 Juni 1905).

Voor de vele bewijzen van deelneming zoo-
wel van hier als elders ondervonden, gedurende
de ziekte en het overlijden van onze dierbare
Moeder, Behuwd- en Grootmoeder, Mevr. de
Wed. A. D. QUERIDO-APPEL, betuigen wij
onzen hartelijken dank.

Uit aller naam,
Wed. D. A. QUERIDO-MAYKELS.
A'dam, 16 Juni 1905. 200

Voor de vele blijken van belangstelling,
betoond bij het overlijden van onzen geliefden
Vader, Behuwd- en Grootvader, den Heer
GABRIEL PHILIP DRUKKER, betuigen wij
onzen hartelijken dank.

Uit aller naam,
A. G. DRUKKER.

Ondergeteekende betuigt hartelijken dank
voor de belangstelling tijdens zijn ziekte
ondervonden. 133
N. H. KALF.

Dankbetuiging.

Ondergeteekende gevoelt zich verplicht langs
dezen weg zijnen hartelijken dank te betuigen
aan de WelEdele Zeergel. Heeren Dr.
A. COUVEE, Geneesheer-Directeur van het
N. I. Ziekenhuis, Dr. PIMENTEL, overige
Doctoren, B. MANUS, Vader der Gestichten
en het overige dienstdoend Verplegend Personeel,
voor de goede en zorgvuldige behandeling
aan zijne geliefde Echtgenoot H. BOAS-
SCHEFFER aldaar bewezen.

M. BOAS,
Joden Breestraat 43.

Dankbetuiging

aan de WelEdele Zeergel. Heer I. S. VET,
Arts, en Mej. VAN RIJN-v. d. ZIJL, Verlos-
kundige, voor de behandeling aan mijne geliefde
Echtgenoot bewezen. Tevens allen hartelijk
dank, voor de belangstelling ondervonden.
M. BOAS.

De Heer en Mevrouw SALLY POLAK-CANN,
betuigen hierbij hunnen hartelijken dank voor
de talrijke bewijzen van belangstelling hun
op 10 en 11 dezer betoond. 150
Amsterdam, 15 Juni 1905.

Hiermede betuigen wij onzen dank, voor de
vele en hartelijke bewijzen van deelneming,
ontvangen bij het overlijden van onzen innig
geliefden Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Groot-
vader, SAMUEL L. VAN DAM.

Uit aller naam,
Wed. S. VAN DAM-v. HESSEN.
Amsterdam, 15 Juni '05. en Kinderen.

Onzen oprechten dank aan allen, die ons
dezer dagen hun belangstelling toonden. 215
Hilversum, J. VAN CREVELD Mz.
15 Juni 1905. E. VAN CREVELD-BOLLE.

Hartelijken dank aan allen, die ons blijken
van belangstelling hebben gegeven bij het
overlijden onzer geliefde Echtgenoot, Moeder
en Behuwd-Moeder.

Namens allen,
S. M. KAN.

Meppel, 14 Juni 1905 139

Weduwe V. d. BERG-DE JONGH en Dochter
brengen hierbij dank, voor de bewijzen van
deelneming de laatste weken ontvangen.
HAAG, 14 Juni '05. 107

Voor de vele blijken van deelneming onder-
vonden bij het overlijden van onzen geliefden
Echtgenoot, Vader, Behuwd-, Grootvader en
Oom, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Uit aller naam,
Wed. M. FRANKENHUIS-SANDERS.
Zwolle, 4 Juni 1905. 10

Voor de veelvuldige blijken van belangstel-
ting ondervonden bij de voltrekking van ons
Huwelijk, betuigen wij mede namens familie
onzen hartelijken dank.

Is. DE WINTER Izn.
A. DE WINTER-HEETOG.
Vucht, 7 Juni 1905. 13

De familie N. MOGENDORFF betuigt haar
hartelijken dank voor de vele blijken van be-
langstelling dezer dagen ondervonden.
Gouda, 6 Juni 1905. 72

Door dezen breng ik aan allen mijn harte-
lijken dank mij betoond op 25 Mei.

Wed. M. ZENDIJK-v. SPIEGEL.
Olst, 9 Juni 1905. 11

Voor de talrijke bewijzen van belangstelling
ons betoond ter gelegenheid van ons Zilver-
Huwelijksfeest, zeggen wij mede namens onze
Kinderen hartelijk dank. 71
L. DRUIJF
en Echtgenoot.

Meppel, 14 Juni '05.

Voor de talrijke bewijzen van deelneming,
ons betoond na het door ons geleden verlies,
betuigen wij onzen hartelijken dank.

Niet in staat zijnde, ieder persoonlijk te
danken, verzoeken wij allen, dit als eene per-
soonlijke dankbetuiging te willen beschouwen.
Mede namens de Kinderen,
J. S. WEIJL.

Rotterdam, Juni 1905. 178

Voor de talrijke bewijzen van belangstelling
ons betoond met onze 40-Jarige Echtvereeni-
ging, betuigen wij hierdoor onzen hartelijken
dank.

E. PHILIPSON en Echtgenoot.
Dedemsvaart, 12 Juni 1905. 177

Dankbetuiging.

Voor de vele blijken van deelneming onder-
vonden, tijdens de ziekte en het overlijden
van onze geliefde Moeder, Meijuffr. SCHOONTJE
KOHEN, betuigen wij onzen hartelijken dank.

A. KOHEN.
H. KOHEN-WIJNBERG.
Hun Pleegdochter,
FREDERIKA ROOZENDAAL.
Heerde, י"ב סיון תרס"ה (15 Juni 1905).

Ondergeteekenden betuigen hierdoor hunnen
hartelijken dank voor de op 1 Juni jl. onder-
vonden blijken van belangstelling.
SIMSON ENGERS
en familie.

Winschoten, 14 Juni '05.
11 Siwan '05. 184

Nederlandsche Bottelmaatschappij en
Mineraalwaterfabriek
„DESTER”

beveelt zich beleefd aan voor het leveren van
alle soorten **Wijnen, Likeuren, Gedis-
tilleerd, diverse Limonade-Siropen** enz.
voor Bruiloften en Partijen, zoowel binnen als
buiten deze stad, tegen concurrerende prijzen.
SLIJTERS GENIETEN RABAT.

Monsters op aanvraag verkrijgbaar.
Aanbevelend,

L. BENJAMINS,
GELDERSCHIE KADE 57, AMSTERDAM.
Briefkaarten worden vergoed. 217

M. PAPEREN
STOOMVERWARMINGSMISCHIEF
WAGENAARSTRAAT 11-13
AMSTERDAM.
STOOMGOEDEREN binnen 3 dagen
VERGOEDEREN binnen 8 dagen

Depôt S. D. KETELAPPER, Joden Breestr. 55.
Depôt Gebr. POLAK, Beddenmagazijn,
Nieuwe Hoogstraat. 90

GEVRAAGD
een eerste Verkoopster, bij gebr. VAN DIJK,
Rembrandtplein 5, tevens kunnen bekwame
Lingeriewerksters geplaatst worden. 176

Een nette Jongen

gevraagd, in een galanteriezaak, voor loop- en
winkelwerk, v. g. g. v. Nieuwendijk 90 huis. 193

Banketbakkerij.

Bediende gevraagd, goed op de hoogte van
het vak, bij MARCUS J. ITALIAANDER, Wa-
terlooplein 32. 192

Manufacturen, Garen, Band.

Er kan direct een **BEDIENDE** geplaatst
worden, geen vakkennis onnoodig aan te melden.
Lib. (intern). Br. fr. No. A 22 bur. v. d. blad

WED. SAL. PH. WIJNBERG te Hoogeveen,
vraagt tegen 1 Juli a.s. een bekwamen

BROOD- en BANKEBAKKERSBEDIENDE,
zelfstandig kunnende werken. 172

Gevraagd

een flinke **JONGEN**, niet ouder dan 15 jaar.
Vereischte goed kunnende lezen, schrijven en
rekenen. Zieh persoonlijk aan te melden in
het huis van Koop met recht van Weder-inkoop,
Lindengracht 69. 174

Spoedig gevraagd eene flinke
Costuumnaaister,
Pl. Muidergracht 25, 3e étage. 194

Een flink tweede Meisje

gevraagd, van goede getuigen voorzien. Siet
Anthoniesbreestraat 67, huis. 195

Een **KLEEDERMAKERSKNECHT** kan ter-
stond geplaatst worden bij H. D. VAN STRIEN,
St. Anthoniesbreestraat 31, 214

Een aankomende **JONGEN** als **Magazijn-
bediende** gevraagd, liefst bekend met het
Schoenwerk. Brieven No. A 35 aan het bur.
van dit blad.

Kan direct geplaatst worden een
slagersleerling,

Zaterdag en feestdagen vrij tegen billijke
voorwaarden. Br. fr. C 56, bur. v. d. bl.

Een flinke Meid-Huishoudster

gevraagd te Groningen tegen 1 Augustus.
Netjes werken en goed koken is vereischte.
Brieven A 36, aan 't bur. van dit blad.

AANGEBOODEN
een gemeubeleerde Slaapkamer met of zonder
ontbijt. N. Heerengr. 205, 1e étage. 86

PENSION.
In het Gooi wordt gevraagd voor een gezond
Meisje van omstreeks 11 jaar, een goed Pension
voor de vacantie door te brengen, liefst waar
veel dennen zijn en ook waar prettige omgev. is.
Prijsofg. wordt verl. onder No. A12 b. v. d. b.

Te huur aangeboden 112
een net gemeub. Zit- en Slaapkamer. Adres.
A. WILKENS, 2e Kranestraat 31, Den Haag.

Een Jongmenschen
verlangt tegen einde Sept. of begin Oct., een
Zit- en Slaapkamer met pension. Br. fr. met
prijsofgave A 19 bur. van dit blad.

REIZIGER vraagt Slaapkamer
met ontbijt, omtrek Zwanenburgwal. Brieven
No. A 6, bur. van dit blad.

Bij nette Lieden, en op netten stand, wordt
te Leeuwarden tegen 1 Juli gevraagd, Kost en
Inwoning met Zitkamer, door een ambte-
naar. Br. met conditie op te geven onder No.
A 25 bvd aparte prijsofg. v. Zondag tot Vrijdag.

Opvoeding.
Voor een of twee kinderen uit den netten
stand bestaat in een zeer gezonde streek in
ons land waar uitstekende scholen, alsook
H. B. S. en Gymnasium zijn, gelegenheid tot
plaatsing. Toezicht bij het onderwijs verze-
kerd. Br. fr. A 8, bur. van dit blad.

Een Heer, b. b. h. h., vraagt vrije kamer
met kost en bewassing bij lib. menschen
zonder kinderen, liefst omtrek Weesperplein,
f25 p. m. Fr. br. A No. 11 bur. v. d. blad.

GEVRAAGD
een Zit- en Slaapkamer met Pension, omtrek
Joden Breestraat door een Juffrouw. Br. met
prijsofgave onder No. A 27 bur. v. d. b.

Gelegenheid voor een netten
COMMUNSAAL,
bij jonggehuwden, f5 per week, b. h. b. h.
alles inbegrepen. Br. fr. A 33 bur. v. d. bl.

Flinke aankomende
WERKSTERS en LEERLINGEN
gevraagd. Meijuffrouw VAN ROOY Costumièr.
Kloveniersburgwal No. 6. 205

Een geroutineerde Naaister
gevraagd. E. KALF, Kazernestraat 18. 125
Terstond gevraagd in een provinciestad een
flinke Naaister
tegen hoog loon. Brieven franco No. A 17
bureau van dit blad.

Costuumnaaien (gratis leeren).
Gevraagd eenige nette Leermeisjes, bij Mej.
REIJMER, Pl. Muidergr. 22a (Montefiorepark).

Met 1 Juli e.k. biedt zich aan een flinke
BROOD- en BANKETBAKKERSBEDIENDE,
die zelfstandig kan optreden. Franco brieven
A 9 aan het bureau van dit blad.

Kan direct geplaatst worden een
Slagersleerling,
Zaterdag en feestdagen vrij tegen billijke
voorwaarden. Br. fr. C 56 bur. v. d. bl.

Manufacturen.
In een drukke Manufactuurzaak (N.B.)
wordt gevraagd voor direct een **FLINK**
REIZIGER, voor den verkoop bij particu-
lieren, tegen genot van Kost, Inwoning, Salaris
en Provisie. Alleen zij, die meer gereisd heb-
ben, komen in aanmerking. Br. met opgave
van referentie onder No. C 59 b. v. d. blad.

MANUFACTUREN.
Wordt gevraagd een flink Jongmenschen met
bovengenoemd vak bekend, om gevestigde
Clientèle met stalen te bezoeken. Aanvankelijk
salaris vierhonderd gld. (intern). Zaterdag
en feestdagen vrij. Brieven franco met opgave
van referentie en ouderdom onder No. A 10
bureau van dit blad.

Flinke loopjongen 23
gevraagd, v. g. g. v. Adres, Zwanenburgwal 32.

GEVRAAGD
een nette Leerling, bij HERMAN GOUD-
SMIT, Coiffeur, Weesperstraat 103. 161

Een flinke Kleermakersjongen,
of Knecht, kan direct geplaatst worden, vast
werk. I. MOK, N. Achtergracht 6. 160

Schoenmakersjongen
gevraagd. H. WERTHEIM, Lepelstraat 73. 166

GEVRAAGD
op grossierskantoor, een Jongmenschen 20 à 22
jaar, voor dubbel boekhouden en kantoorwerk-
zaamheden, alsmede een actief Magazijnbe-
diende, zelfde leeftijd. Br. fr. met opgave waar
en hoe lang in betrekking onder lett. H 57, a/h.
Alg. Advert.-Bur. H. M. BRANDER, Groene-
burgwal 41. 153

Gevraagd
een Behangersjongen en een jongste Bediende.
J. BENJAMINS & Zn. N. Hoogstraat 15. 155

EEN NETTELOOPJONGEN
gevraagd v. g. g. v. Lepelstraat 72. 143

Gevraagd
een flinke Slagersknecht, v. g. g. v. bij J.
VAN TIJN, Blasiusstraat 24 Amsterdam. 202

Voor een knap Meisje, 35 jaar, van zeer
nette familie, flink in huishouding en zaken,
huwelijks gift f 2.000 plus netten inboedel, wordt
een passende partij gezocht.

Brieven franco No. A 14 bureau v. d. blad.

Huwelijk.
Een net Jongmenschen, flinke eigen zaak heb-
bende, wenscht met een net Meisje in kennis
te komen met een bruidshat minstens f 1000,
geheimhouding verzekerd. Buitenmeisjes niet
uitgesloten. Franco brieven A 16, aan 't bur.
van dit blad.

Iemand met goede positie in 't diamantvak,
30 jaar, wenscht kennismaking met een net
eenvoudig Meisje, 20-25 jaar. Beslist geen
Dame, om na voldoende kennismaking een
HUWELIJK AAN TE GAAN.
Brieven franco No. A 13 bureau v. d. blad.

HUWELIJK.

Ik vraag voor een familielid in het bezit
van een zeer nette en zeer winstgevende
zaak een

netten degelijken Heer,
niet beneden 35 jaar om na wederzijdsch goed-
vinden een **Huwelijk** aan te gaan, eenig ver-
mogen gewenscht, doch geen vereischte. Br.
franco onder A 2 aan het bur. van dit blad.

HUWELIJK.
Een Heer zoekt voor een familielid, 45 jaar
oud, jeugdig uiterlijk, in 't bezit van een flink
kapitaal en eigen zaak, een degelijk, net
Burgermeisje van 32-38 jaar met eenig
vermogen, liefst van een kleine plaats. Brieven
A 5, bureau van dit blad.

HUWELIJK.
Een Tante wenscht voor haar nichtje (knappe
jonge Dame) 23 jaar, met huwelijks gift van
8000 gulden, een haar passende partij. Fr. br.
met opgave van positie onder No. A 34 bur.
v. d. blad. (Tusschenp. komen niet in aanmerk.)

HUWELIJK.
Dames en Heeren uit den deftigen stand, die
wenschen te **HUWEN** wenden zich met het
volste vertrouwen onder stiptste geheimhouding
onder No. A 24 bureau van dit blad.

Huwelijk.
Een broer wenscht voor zijn zuster met ver-
mogen, nette familie een gepaste Partij. Br.
fr. A 26 bureau van dit blad.

VRIENDIN.
Een Meisje 20 jaar, niet liberaal, zoekt een
NET Meisje als VRIENDIN. Br. fr. A 21 bvd

H.H. SLAGERS.
Een flink Jongmenschen met uitstekende get.,
geroutineerd Slager en bekend met in-
Verkoop, en geheel zelfst. kunn. optreden, zoekt
een flinke **Betrekking.** Br. fr. A 23 bur. v. d. bl.

TE HUUR
een Pakhuis Onderstuk à f 4.50 per week, aan
de Oude Schans; een Pakhuis Zolder à f 3.25
per week, aan de Oude Schans; een Huisje
à f 2.— aan de Batavijerstraat.
Te bevragen Houtkoopersburgwal No. 1,
van 7 tot 7 uur. 121

Een ZIJ-KAMERTJE te huur op eerste étage,
desverkiezende met bovenkamertje, waarop een
spreekbuis correspondeert, geschikt voor klein
Kantoor of stil Atelier. Op bovenkamertje slaap-
gelegenheid. Utrechtschestraat 28, 1 etage. 175

KINDERWAGEN
Tegen billijken prijs te koop een uiterst de-
gelijken **Kinderwagen,** zeer geschikt voor
twee kinderen. Bevragen O. Z. Achterburgw. 21.

Een brood- en banketbakkersleerling of halfwas-
boven de 16 jaar, kan direct geplaatst worden.
Br. fr. A 29 bur. van dit blad.

Gevraagd
in een liberaal Israel gezin, om zoo spoedig
mogelijk in dienst te treden een flink, net
MEISJE, goed met kinderen kunnende omgaan
en eenigszins behulpzaam te zijn in het huis-
houden. Aanbiedingen bij Mevrouw HAAS,
Nieuwe Binnenweg 349, Rotterdam. 179

Wordt gevraagd
tegen hoog loon een flink **KEUKENMEISJE,**
tevens voor de huishouding. Brieven franco
No. A 32 bureau van dit blad.

GEVRAAGD
een net **Dagmeisje** in klein gezin, v. g. g. v.
Weesperstraat 19, 2e Etage. 190

Terstond gevraagd
Een Keukenmeisje,
genegen eenige maanden naar buiten te gaan.
Adres: Swammerdamstraat 14, huis. 154

Er biedt zich aan
een orthodox MEISJE voor de keuken, liefst
in Amsterdam, v. g. g. v. Brieven bij den
Hebr. Boekh. G. A. MOL, Voldersgracht 61,
Den Haag. 170

Gevraagd met 1 Augustus
eene beschaafde JUFFROUW, die zich geschikt
acht een achterlijk Meisje van elf jaar bezig
te houden. Br. fr. met opgave van volledige
inlichtingen te adresseeren Mevr. A. KONIJN,
Ged. Oude Gracht 78, Haarlem. 138

Een Juffrouw biedt zich aan als **Winkel-
juffrouw,** ook niet ongenegen behulpz. te zijn
in de huish. te A'dam of buiten. Br. lett. A aan
LEEFMA's Adv.-Bur. Jodenbreestr. 46, A'dam.

DISTRICT IV.
JOODSCHE KIEZERS.
Met aandrang verzoeken wij U als één
man te gaan stemmen op den Heer
J. W. IJZERMEN.

VELE JOODSCHE KIEZERS.
KLEEDERMAKERIJ.
Hoog loon. Vast werk.
Kunnen direct plaatsing vinden vlugge **MACHINISTKSTERS** voor Grootwerk, ook een
vlugge bekwame **BROEKENMAAKSTER.** Zonder routine onnoodig zich aan te melden.
Adres: 's Gravenheekje 2. 152

Een net Meisje wenscht tegen half Aug. te
veranderen van betrekking, liefst bij eenig
Heer of klein gezin, zelfstandig een huishouding
kunnende waarnemen, buiten Amsterdam. Fr.
brieven No. A 15 bureau van dit blad.

GEVRAAGD
bij eene Dame alleen, die op kamers woont
een Meisje boven de dertig jaar, voor koken
en huiswerk. Loon 125 gulden. Adres, lett. A
Dageraadplaats 20, Antwerpen. 114

Tegen hoog loon.
Op 1 Augustus een nette **Dienstbode** ge-
vraagd, tusschen 30 en 40 jarigen leeftijd, die
goed kan koken en genegen is met behulp van
een dagmeisje alle huisselijke bezigheden te
doen. Huisgezin van 3 personen en wasch
buitenshuis. Men gelieve zich met opgave van
referentie te melden aan M. MARKENS, Zwolle
tijdelijk adres Hotel S. COHEN, Leeuwarden.

GEVRAAGD
een 2e Meisje 18-20 jaar, om met behulp der
dienstbode, huisselijke bezigheden te verrichten.
Br. fr. aan J. L. WEIJL, Enschede. 129

Tegen Augustus
of eerder te Enschede gevraagd een flink en
helder MEISJE, om in een burger gezin het
huiswerk te verrichten, loon f 100, en vooral
zonder goede getuigen onnoodig zich aan te
melden. Brieven franco met opgave van refer-
entie onder No. 319 aan W. VAN ENTER,
Boekhandelaar, Enschede. 212

Een Juffrouw
van netten stand zag zich gaarne geplaatst ter
verpleging in de huishouding. Br. fr. A 7 aan
het bureau van dit blad.

Een net Burgermeisje
biedt zich aan, ter gezelschap bij Dame of
Heer, of ter assistentie in de huishouding.
Br. fr. No. C 55 bureau van dit blad.

GEVRAAGD
in een klein gezin een fatsoenlijk liberaal
MEISJE voor de huisselijke bezigheden.
Adres: de Heer A. DRILSMA, Vleerstraat
44, den Haag. 9

Keukenmeisje.
Voor direct gevraagd te den Haag een fat-
soenlijk Meisje. Loon f 130 met waschgeld.
Br. met opgave waar getuigen te bekomen
onder No. A 4, bureau van dit blad.

GEVRAAGD
tegen 1 Juli een net MEISJE, liefst van buiten
in een klein liberaal gezin zonder affaire. Loon
f 100. Br. fr. A 28 bur. van dit blad.

Er wordt zoo spoedig mogelijk te Haarlem
gevraagd een flink **WERKMEISJE,** wasch
buitenshuis en hoog loon. Brieven franco No.
A 30 bureau van dit blad.

Door omstandigheden wordt zoo spoedig
mogelijk gevraagd te Groningen, een net
tweede Meisje,
voor lichte bezigheden bij kinderen, eenigszins
met koken bekend, genieten de voorkeur, tegen
hoog loon. Br. fr. No. A 31 bur. v. d. blad.

Gevraagd
in een lib. gezin, een flink MEISJE, liefst van
buiten. Br. onder lett. L MUG's Boekhandel
Weesperstraat 108. 146

GEVRAAGD
in een klein gezin een net **DAGMEISJE.**
Swammerdamstraat 42, 3 hoog. 148

In een klein lib. gezin wordt gevraagd, een net
MEISJE,
om naar Antwerpen te gaan. Te vervoegen St.
Anth. breestr. 18, 1e étage, tusschen 1-3 uur. 149

TERSTOND GEVRAAGD 147
een net MEISJE, voor opleiding in den winkel,
goed kunnende schrijven en rekenen. Zich te
vervoegen in pers. bij H. KATER Lepelstr. 57.

GEVRAAGD
een net MEISJE, in een gezin zonder kinderen.
Adres, Kloveniersburgwal 58, huis. 132

JUFFROUW VOOR KINDEREN EN HUISGEZIN.
Voor een fatsoenlijk Meisje wordt **Betrekking**
gevraagd, hoog salaris geen vereischte, liefst
in Duitsche of Russische familie. Informaties
bij L. KATER, 64 Tilanusstraat. 197

ATTENTIE

De Ondergeteekende maakt het geachte
Publiek attent, dat hij heeft overgenomen het
Filiaal van den Heer

MICHEL KALF
in Koek, Banket, Chocolate enz.,
Swammerdamstraat 52,
voorheen beheerd door den Heer
S. KLEINKRAMER.

Hij hoopt door eene nette en accurate bediening
zich hetzelfde vertrouwen waardig te maken,
wat zijn voorganger zoo ruimschoots genoten
heeft.

**BESTELLINGEN WORDEN ZONDER
PRIJSVERHOOGING AAN HUIS BEZORGD.**
204 Hoogachtend,

MAURITS HIJMAN.

De Israel. Gemeente te **DENEKAMP**
vraagt een

LEERAAR,
tegen een salaris van f 400 's jaars. Brieven
franco te adresseeren aan den Secretaris
H. SUSKIND te Denekamp. 180

Het Kerkbestuur der Ned. Israel. Gemeente
te Delfzijl roept ongehuwde geëxamineerde
sollicitanten op voor de betrekking van

חזן רבי וסדר
alhier, op een jaarlijksch salaris van f 550.
Brieven franco aan het Kerkbestuur. 84

KLEERMAKER
gevraagd voor besteld werk, op het Atelier
van BERNARD MOK, Sweelinckstraat 1a hoek
Albert Cuypstraat, A'dam. 213

Schoenmakersleerling gevr.
bij J. PREMSELER, Moddermolensteeg 9. 85

Ter Boek- en Courantdrukkerij van A.
KROPVELD te Hardenberg, kunnen tegen 1
Juli geplaatst worden, 1 **Letterzetter,** 1
Jongmaatje en een **Leerling.** 98

H. H. SLAGERS.
Er biedt zich aan, een flinke Slagersknecht
van buiten, om in den Haag of omliggende
streken werkzaam te zijn. Br. fr. A 18 b.v.d.b.

Flinke Winkelbediende.
Bij de firma B. L. DE LEEUW, in Manu-
facturen en Tapijten te Hilversum, kan direct
geplaatst worden een **Winkelbediende,** die
zelfstandig kan optreden. Intern. Zaterdag ge-
sloten. 128

Winkeljuffrouw
Er biedt zich aan een Juffrouw, prima ver-
koopster, die met nette clientèle kan omgaan.
Br. fr. A 20 bureau van dit blad.

Gebr. ROOS, Arnhem, vragen een bekwame
Winkeljuffrouw
(liberaal), bekend met het Stoffenvak, zonder
degelijke vakkennis en van goede getuigen
voorz., onn. te solliciteeren. Hoog salaris. 94

De Firma S. GOEDHARDT & Co., Hengelo(O)
vraagt voor direct in hare Engros en Detailzaak
in Garen, Band en Modeartikelen een lib. Isr.

JUFFROUW
(intern), flink Verkoopster en die zelfstandig
kan optreden, sabbath en feestdagen gesloten.
Zonder goede referentie onnoodig zich aan te
melden. Hoog salaris, veel vrijen tijd, aange-
naam tehuis. 96

Voor direct gevraagd
een Brood- en Banketbakker, zijn werk ge-
heel of gedeeltelijk verstaande, of een aan-
komende Bediende, z. g. g. o. z. aan te melden.
Br. fr. onder No. A 3, bureau van dit blad.

Op een Engros Magazijn van Galanteriën en
Speelgoederen kunnen eenige aankomende
BEDIENDEN
geplaatst worden. Aanbiedingen met opgave
van vorige betrekkingen, onder No. A 1 aan
het bureau van dit blad.

Te Alkmaar wordt gevraagd een orthodoxe
Israel. Baker.
Persoonl. te vervoegen Mevr. G. J. DE LEEUW
Amstel 286, Amsterdam. 182

In het Nederl. Israel. Ziekenhuis alhier kan een
Leerling-Verpleger
geplaatst worden. Inlichtingen geeft de Genees-
heer-Directeur dagelijks, behalve Zaterdags en
Zondags, van 1-2 uur. 157

GEOPEND Restaurant B. v. TIJN v.h. FRANK-GERZON, Warmoesstraat 188 hoek Vischsteeg,

Wegens vergevorderd seizoen
GROOTE OORUIMING van meer dan
500 gegarneerde DAMES KINDERHOEDEN,
tegen zeer lage prijzen.
CHRISTINE TAS, ACHTERBURGWAL 87. 266

MAISON DE BLANC.

B. L. SCHAAP Jr. & Co.,
KALVERSTRAAT 128,
bieden van af heden tot veel verminderden prijs aan een groote
partij KINDERJURKJES, HOEDEN en MANTELJES en een mooie
Collectie ALPACCA, LINNEN en FANTASIE DAMESROKKEN. 199

KENNISGEVING.

Door deze maak ik het geachte publiek bekend, dat de zaak in Oud Papier, Wijde
Lombardsteeg No. 8, voorheen J. S. LIERENS zal voortgedreven worden door

J. A. BENAVENTE,

die steeds blijft voortgaan met te betalen de hoogste prijzen à contant voor alle soorten
Oude Papier. Machinale Vernietiging. Telefoon 5170.

Hoogachtend,

J. A. BENAVENTE.

Amsterdam, 14 Juni 1905. 37

CONCURREERENDE PRIJZEN.

S. POLAK & ZOON, Gedipl. Coupeurs,
St. Anth. Breestraat 59.

Heeren- en Jongeheeren-Confectie tegen concurrerende prijzen,
waarvan gij U door een bezoek aan ons Magazijn kunt overtuigen.
Specialiteit in Kinderpakjes, Witte Blouses enz. enz.

Speciale afdeeling voor Goederen naar Maat.
Alles in onze eigen Ateliers vervaardigd. 203

Elke koper ontvangt een aardig Souvenir wegens de Opening.

OS & STIBBE, Zwolle.

Grossiers in Geëmailleerde IJzerwaren.
Beslist zeer lage prijzen. 136

Zaterdagavond 17 Juni a.s. OPENING

van het geheel naar de eischen des tijds modern ingerichte

MEUBELMAGAZIJN van **E. JONS,**
Weesperstraat 12
CONCURREERENDE PRIJZEN -- VLUGGE BEDIENING -- NETTE AFWERKING.
BEHANGERIJ -- MEUBELMAKERIJ -- STOFFEERDERIJ -- REPARATIE-INRICHTING.
Alles wordt in ons eigen atelier vervaardigd en gerepareerd. 208

Nieuwe Israëlietische Begraffenis-Vereeniging.

Goedgek. bij Kon. Besl. d.d. 13 Maart 1893 No. 24. 210

Kantoor: Nieuwe Keizersgracht 66. Telefoon 4362.

Directeur: JACOB SLUIJS Dzn.

Reservefonds belegd bij de Ned. Bank plm. f 26000.

Aantal Leden 6700.

Het tweede semester van het 15e boekjaar begint 1 Juli a.s.

TOLHUIS o/h IJ.

DONDERDAG 15 JUNI

des avonds 8 uur:

:- Groot Harmonie-Concert :-
door Z.A.A.G.M.A.N.S. Kapel.
Entree 25 Cent.

ZONDAG 18 JUNI des namiddags 2½ uur:

MATINÉ

door de Veld-Artillerie te Utrecht. Entree 15 Cent.

Des avonds 8 uur: 8412

Groot Militair Concert

„DE SLAG VAN WATERLOO”
te geven door Z.A.A.G.M.A.N.S. Kapel.
Entree 25 Cent.

MAANDAG 19 JUNI des avonds 8 uur

BUITENGEWOON CONCERT

gevolgd door

:-: Bal Champêtre :-:
Reductie Diploma's 10 Cent. 163

Opnieuw gerestaureerd! Café „Amstelhaven”.

2 min. af-stand van tramhalte Schollenbrug.
SPECIALITEIT IN 191

Heineken's Bieren.

Gelegenheid tot huren van Roeibootjes.
Speciale Bootjes voor H.H. Vischers.
Gelegenheid voor Dineeren en koude schotels.
Beleefd aanbevelend, de Ondernemers,
HAENTJENS & Co.,
Zondags Pianomuziek.

Nagekomen giften voor „De Joodseche
Soldaten op het Russische slagveld”.
Bij den Heer E. KARLIN:
Wijnhandel SCHWARTZ, Den Haag, be-
loofde 5%, f10.35.

Voor de onlangs te Doersburg opgerichte
vereening זכר ליהודה, ten doel hebbende het
aanschaffen van een ספר תורה, is ingekomen:

Bij den Opperrabbijn, den WelEerw. Heer
L. WAGENAAR: van H. Z. Dordrecht f3,
bruiloft Markens-Weinhausen te Nijmegen,
gecollecteerd door de Dames Hartog en Kauf-
man, f14.40;

bij D. WOLF alhier: van den Heer E. H.
de Lange Amsteldijk 19 A'dam f1.50, van
den Heer Eitje N. Keizersgracht A'dam f3,
van den Heer D. A. Gans Winterswijk f1.50,
van den Heer E. v. d. Horst God. Burgwal
Den Haag f1, van den Heer M. B. Tiel f10,
van den Heer M. Gomperts Arnhem f1.50,
van den Heer H. Nachtergaele Tiel f0.50;

bij L. BORSTROK, Leeraar: van den Heer
Voorz. der Isr. gem. te Sittard f5, van den Heer
H. E. Duizend N. Keizersgracht 21 A'dam f2,
van den Heer M. Gans Bergstraat Arnhem
f2.50, van den Heer J. L. Borstrok Bogardstr.
Middelburg f1, van den Heer Meijer Oude
Kraan Arnhem f2;
van den Heer P. Hamer alhier door M. Katz
alhier f0.50;

van den Heer J. Cohen Heerde door Mej.
R. Gans alhier f1, van de verkoop van De
Steege door den Heer D. Franken alhier f2.
Totaal f52.40.

Het Bestuur der Vereeniging dankt inzonder-
van giften, en neemt steeds bijdragen voor het
goede doel in dank aan.

Het Bestuur der vereen. זכר ליהודה
te Doersburg:

D. WOLF,
M. KATZ,
L. BORSTROK, Leeraar.

BAZAR „DE MAGNEET”,

GERARD DOUSTRAAT 47.

(FERDINAND BOLPLEIN). 126

Aan bovenstaand adres kan terstond een net
MEINJE ter opleiding geplaatst worden. 162

Een flinke Slagersjongen

voor direct gevraagd bij L. H. VAN DER HAK,
Blasiusstraat 142. Loon f4 per week.

A. J. P's AMANDELTJESPUDDING

thans uitsluitend in cartons

duis niet meer los in zakjes.

In cartons van 1 ons 15 ets.

In cartons van 5 ons 70 ets.

In cartons van 2 ons 30 ets.

In cartons van 10 ons f1.35.

Op elk carton staat de naam.

A. J. POLAK, fabrikant.
GRONINGEN.

Vraagt ze in alle winkels.

SCHIEVENINGEN.

Opening van het nieuw ingerichte

Hotel-Restaurant

A. D. SCHNITZLER, Gevers Deynootweg 25,

onder Rabbinaal Toezicht van den WelEerw. ZeerGel. Heer
A. VAN LOEN, Opperrabbijn te 's-Gravenhage. 59

BAD NEUENAUH -:- Villa Regina.

Privé-huis 1e rang, groote, lichte kamers met balcon, met of z. pension. Refer. van
orthodoxe Rabbijnen. Propr. Wijnbergeigenaar en Wijnhandel D. GOTTSCHALK. 51

BAD Neuenahr.

Mijn Hotel is het eenige daar ter plaatse onder
toezicht van den Eerw. Heer Rabbijn Dr. B. WOLF
uit Keulen. MORITZ BORG, Hotel Landskron,
hoek Haupt en Poststrasse in het Centrum van
het Bad. Telefoon No. 30. Pension en Familie
hotel geheel nieuw ingericht. Portier aan alle treinen.
P.S. Gelieve vooral op den voornaam te letten. 22

Bad Wildungen

Specialbad voor Nier- en Blaaslijders.

Palast-Hotel Baruch 1ste Rang.

Eenig Joodsch Hotel daar ter plaatse. 44

Streng BAD FRIEDRICHRODA in THÜR. Streng
van 1/5-1/10 Hotel en Pension Villa Dora a d Herzogsweg. van 1/5-1/10

Buitengewoon heerlijke en rustige ligging in de nabijheid van het bosch, 45 Kamers met
Balcon, ruime Eetsalon, schaduwrijke Tuin. Badinrichting in huis. Nieuwste inrichting volgens
de eischen der Hygiene. Gerenommeerde, voortreffelijke DINERS. Geplaatst op de lijst der
Hamb. Ver. tot verschaffing van rituele spijzen. 1

SIEGFRIED CHARIG voorheen I. WEILS Wwe.

BAD EMS.

Hotel de France

1e Rang Hotel, 70 Kamers. Electrisch licht. Onder toezicht van een Schomeres,
goedgekeurd door de Vereeniging tot het verkrijgen van rituele inrichtingen tot
eten, gevestigd te Hamburg en onder toezicht van den Eerw. Heer Districtrabbijn
Dr. WEINGARTEN in Ems. 5

Eigenares Wwe G. BROMET.

B. LEVEE, Waterloooplein 83,
alhier, gaat steeds voort met het leveren van
MELK onder Rabbinaal toezicht.
Gezien 10 Siwan '05 (13 Juni '05).
Dr. J. H. DENNER. 89

I. KATAN,
45 Nieuwe Amstelstraat 45.
Eigenaar van
VETTE KOSJINE KAAS.
per halve of heelde de
5 ons 20 cent.
per ons 5 cent. 167

SCHIEVENINGEN.

Pension aangeboden te Schieveningen,
aangenaam gezellig omgeving,
prachtig uitzicht. Billijke prijzen.
Ondertoeft bij Kurhaus en Zee.
Adres: Schieveningen 186
HARSTENHOEKWEG 22.

VILLA BEAUSÉJOUR - Gasterbeek.
Schoon gelegen te rang Familie Pension,
onder toezicht van den WelEerw. Heer Opperrabbijn
van Gelderland L. WAGENAAR.
Algemeen bekend voor uitstekende Tafel.
In den Tuin afwisselende omringd door
Restaurant-Terras. Eig. S. VAN RESEME

HOTEL BENEDICT BAD CLIVE.

Beveelt zich bij het groote reizend publiek
minzaamst aan Billijke prijs. 64

KÖNIGSWINTER a d RIJN

HOTEL EN FAMILIEPENSION,
van HERM. LEOPOLD, 66
hoek van de Graben- en Hardistraat 16.
Mooi gemeubd. Kamers, 2 heel Pension vanaf
4 Mark, door Hollanders gaarne bezocht.

FRAANKFURT a M

1e RANG Hotel ULMANN 1e RANG
ZEIL 68. Electrisch licht.
ELEGANT GEMEUBELEERDE KAMERS.
37 Eigenaar **Julius Ries.**

VILLA MELANIE.

WIESBADEN.
Privat-Hotel SIMON
Elisabethenstr. 7 (Verl. Tannusstr.)
In de nabijheid der Warmwaterbron-
nen en Neroda. Elegante gem. kamers
met of zonder pension. Bad in Hotel.

NIJMEGEN.

Hotel, Restaurant, Pension
Wegens uitbreiding mijner zaken Hezel-
straat 4A, Heutstraat 86, heb ik den Pensionprijs
gesteld van af f 2.50 per dag.
BILLIJKE PRIJZEN — GOLDE KEUKEN.
Nette bediening.
RIJTUIGEN DISPONIBEL.
Eigen Brood- en Banketbakkerij.
Aanbevelend, **I. E. GLASER.**

BAD HOMBURG (Deutschland).

Hotel Braunschweig.

Feinstes Israelitisches Hotel en
Restauration. 3

Hotel KAUFMANN Keulen.

Door Hollanders gaarne bezocht.
Mooie Kamers, goede Wijn, Comfortabel ingericht.
48 Portier aan het Station.

WIESBADEN Hotel Restaurant „Kronprinz”

Op nieuw ingericht 47
2 Eetzaal, Speel- en Leeszaal,
Prachtige Kamers, Geheel Pension.
Badkamers in Hotel
Eigenares F. RUCKENBERG Wwe.

Bad Kissingen. Hotel Ehrenreich

Theresienstr. 71. Telef. No. 49.
Geheel Pension, Diners, Soupers
Is het gehele jaar geopend.
Eigenaar: **EMIL JEIDEL.**

OSTENDE

HOTEL.
RESTAURANT FRANK,
Restaurant 1. Rang,
gelegenheid den Kursaal en den Badern,
Boulevard van Iseghem 60. 58

BAD EMS. Hotel LöWENSTEIN.

Ond bekend te rang Hotel, geheel modern
ingericht; nabij de bronnen en baden. Pension
naar overeenkomst; hotelwagen a/h Station.
Referentie Z.Eerw. de Heer Rabbijn Dr.
WEINGARTEN in Bad-Ems. 19
Telefon 256. Eigenaar: H. LöWENSTEIN.

Wij hebben dus, volgens het citaat van Nordau zelf, twee Zionistische categoriën. Tot de eene categorie behooren de Joden, die nog de zuivere oude voorstelling van het Zionisme hebben, en het aldus voor overbodig houden, hun verlangen naar Zion in de wereld uit te bazuinen. Tot de andere categorie behooren de Zionisten *par excellence*, die de cultiveering van het oude Zionisme overlaten aan de simpele Joden, daarvoor echter met alle middelen eener uitgestrekte propaganda er zorg voordragen, dat de wereld kennis krijgt van hun bijzonder geaard Zions-verlangen. Het is een nieuw geslacht van Joden, die zich tot de lichtgevoelige Joden in bewuste tegenstelling bevinden, doordien zij tot Zion een andere dan die door de traditie en *geschiedenis geheiligde Stellung zu gewinnen suchen*.

Het is natuurlijk, dat het verschil van opvatting omtrent het Zionistisch ideaal ook invloed oefent op de Zionswijzen omtrent het Jodendom.

Hij, voor wien Zion beteekent *ein von Gott gestecktes Hühnchen der Menschheit*, zal, om dat doel te bereiken, zijn leven trachten te regelen volgens de goddelijke eischen. Hij zal zich zeggen, dat, aangezien de verwezenlijking van het Zions-ideaal afhangt van de verhouding van het Joodsch volk tot de Joodsche wet, het individu zoowel als de gemeenschap er naar streven moet, zich bereidwillig onder het dictaat der wet te plaatsen, om aldus de verwezenlijking van dat ideaal voor te bereiden.

Die evenwel uit zijn verlangen naar Zion *a priori* de gedachte aan God, Joodsche leer en Joodsch leven verbant, zal ook de taak van het Jodendom en van zijn belijders voor een andere houden, en ook in de missie van het Jodendom een andere vinden.

Dat zegt Nordau ook duidelijk genoeg. Hij zegt namelijk: „Diese neuen Juden suchen die Achsel bei dem seit hundert Jahren in Schwang gekommenen Rabbiner- und Literaten-Geschwitz von einer „Mission des Judentums“, die darin bestehen soll, dass die Juden ewig unter den Völkern in der Zerstreuung leben müssen, um ihnen Lehrer und Vorbilder der Sittlichkeit zu sein und sie allmählich zu reinen Nationalismus, zur allgemeinen Menschenverbrüderung und zu einem idealen Kosmopolitismus zu erziehen. Sie (die Zionisten) erklären Missionsdünkel für eine Anmaßung oder für eine Torheit. Sie verlangen bescheidener und realistischer für das jüdische Volk nach dem Recht zu leben und sich seinen eigenen Anlagen gemäss bis zu den natürlichen Grenzen seines Typus zu entwickeln.... Sie (die Zionisten) arbeiten deshalb planmässig darauf hin, das jüdische Volk wieder zu einem normalen Volke zu machen, das auf eigener Scholle lebt, und alle wirtschaftlichen, geistigen, sittlichen und politischen Funktionen eines gesitteten Volkes verrichtet.“

De nieuwe Joden derhalve karakteriseeren — het is duidelijk uitgesproken — de missie der Joden in de ballingschap schouderophalend als een sedert honderd jaren in zwang gekomen rabbinen — en literaten *Geschwitz*. Wij nu, de traditioneele Joden, houden deze missie niet voor een gezwets voor honderd jaren ontstaan door rabbinen en liberalen; wij voeren deze missie terug op het feit, dat Gods ons volk tot priesters der menschheid heeft gemaakt. God was het, die ons daartoe uitverkoren heeft, en daarom kan deze overtuiging van een missie des Jodendoms niet als aanmatiging of dwaasheid gekarakteriseerd worden.

Het is voorts niet onze bestemming eeuwig in de verstrooiing te leven, daar de leer van ons Zionisme ons in zeker vooruitzicht stelt de herstelling van den Joodschen staat met

het wetsheiligdom als centrum. Ook hebben wij het doel niet, de volkeren, in wier midden wij leven, tot zuiver nationalisme op te voeden. Dat staat volstrekt niet op ons programma. Het door God te midden der menscheit gesticht priesterschap, als wier representanten wij ons verklaren, wil den tijd voorbereiden, „waar u gebogen naderen de zonen van uw peinigers en voor uw voeten zich zullen nederwerpen, die u hoonden en zij noemen u: „de Godstad“, 't Zion van den heilige Israëls.“

... Ook wij veroordeelen de assimilatie, maar slechts daarom, omdat God ons in onze nationale afgezonderde positie tot aan het einde der dagen behouden wil, en wij niet anders kunnen, dan, volgens het lichtend voorbeeld onzer vaders, gehoorzaam te zijn aan den goddelijken wil. Zou de Godsgedachte uit onze borst verdwijnen, dan zou ons nationaal bewustzijn verliezen zijn waardevollen inhoud, en wij wisten dan tot oplossing der Jodenquaestie inderdaad geen beter middel aan te bevelen, dan het rusteloos opgaan in de natien, waaronder wij leven.

Uit religieuze gronden mogen wij ons niet aansluiten bij hen, die de Joden weder tot een zelfstandig volk willen maken; tot een volk, dat op een eigen bodem leeft en ook politieke functien oefent. Het *galuth* dat wij ons zelf hebben veroorzaakt, is niet geschikt, het Jodendom in den ouden glans te laten verschijnen. Er ontbreekt ons tempel, staat en over het algemeen al die momenten, waaruit anders een normaal nationaal-leven ontstaat. Wij hebben bovendien ook nog een hooger doel, dan de wirtschaftlichen, geistigen, sittlichen en politischen Funktionen eines „gesitteten Volkes zu verrichten“. Dat doel hebben ook andere volkeren, Duitschen, Franschen, Engelschen. Ons Zionisme leert ons, dat in Zion weder eens zal wonen een Joodsch volk, dat zich geheel en al en met liefde onderwerpt aan de goddelijke wet; dat leeft geheel naar het dictaat der Thora.

Uit dat alles nu blijkt duidelijk genoeg, dat er twee categoriën Zionisten zijn. En nu of of. Of de wensch naar eenheid en vrede met de nieuwe Zionisten staat bij ons hooger, dan onzen plicht het oud duizendjarig Zion-ideaal in zijn reinheid te bewaren, dan zouden wij zoo handelen als de Misrahi, die met de Thora in den arm in het Zionisten-leger zijn gegaan, of het rein-Zions-ideaal staat bij ons hooger, en dan moeten wij beslist weigeren, tot de Zionisten over te loopen, en moeten tegen hen met al onze kracht protesteeren; dan mogen wij onze orthodoxie niet overbrengen in het leger van hen, die een Zionisme willen bouwen op fundamenteen, welke in flagranten strijd met de orthodoxie zijn.

Nu wordt ons evenwel algemeen een verwijt gemaakt. Men vraagt ons: hoe is het mogelijk, dat gij blind zijt voor het groot gewin, dat het nieuw Zionisme reeds nu heeft opgeleverd. Ziet gij dan niet, dat lieden, die tot heden niets van het Jodendom wilden weten, zich thans met Joodsche zaken onledig houden. Daarover moest gij, orthodoxen, u toch verheugen; van den kant van het traditioneel Jodendom moest zulk een streven juist bevorderd en gesteund worden. Men kan toch niet terstond verlangen, dat menschen, die tot nu toe onjoodsch hebben geleefd, nu eensklaps, in een ommezien hun levenswandel geheel en al naar *Sjoechan Aroech* zullen regelen. Laat men slechts geduld hebben, metertijd zullen de Zionisten, in wie het nationaal-bewustzijn is ontwaakt traditieele Joden worden. Zoo spreekt men, en zoo roept men ons toe.

De rabbinen geven ook, zooals wij vervolgen zullen zien, op dat verwijt een afdoend antwoord. (Wordt vervolgd.)

BUITENLAND.

AMERIKA. De bekende philanthroop de heer Jacob H. Schiff heeft de Harvard-Universiteit f 120.000 geschonken, opdat in de eerstkomende vier jaren ontdekkings-expeditiën naar Palestina gezonden kunnen worden.

ZWITSERLAND. Aan het anatomisch instituut der universiteit te Bern, is tot eerste ad-

De hand, die gedurende zoo vele jaren de zoo krachtige hamerslagen deed klinken, rustte voor altijd, en de mond was verstomd, die het langgerekte „In sjo-e-e!“ door de straten had geroepen.

De lieden beweerden: Jäckel had zich bij het rijke maal de maag bedorven. Doch hoe natuurlijk ook de oorzaak was, die zij gevonden hadden, in hun oog bleef zijn dood een slecht voorteken.

Maar ook de sterke, steeds gezonde vrouw Schlesinger begon weldra daarna te sukkelan. Hoezeer zij zich gedurende den geheelen tijd kalm hield; hoezeer zij zich dwong, tegen Regi vriendelijk te zijn, haar trotsch hart kon zich met het gebeurde niet verzoenen. En zij leed dubbel zwaar, wijl zij uiterlijk in haar gedrag volkomen instemming met de keuze haars zoons toonde. De verlovingstijd, hoe kort hij ook was, was reeds een kwelling voor haar geweest, daar zij den geheelen eersten storm der gelukwenschen moest doorstaan. Eerst de bruiloftsdag bereidde haar een ware marteling.

En de zoon, geheel vervuld van zijn geluk, had geen vermoeden van hetgeen in het hart zijner moeder omging.

Evenals Jäckel Müller een heimelijke bevrediging in al den nijd en wangunst om zich heen vond, zoo had ook zij in tegenstelling daarvan ruime gelegenheid al de spottende blikken op te vangen, al de hatelijke opmerkingen over de „geringe verwantschap“ te hooren, die, wel is waar, zacht gefluisterd, doch steeds op de juiste plaats gesproken werden, waar men wist, dat deze door de gastvrouw gehoord moesten worden. Elke blik, elk woord trof haar als een dolksteek in het hart. En de goede lui, die zoo gaarne alles willen weten, vonden in het veranderde wezen der vrouw ditmaal den juiststen grond.

„Zij schaamt zich“, heette het algemeen en men beklagde haar. Dat velen bewust en onbewust medespelers werden in dit hun vreemde menschelijk lot en de brandstof in stilte begonnen op te hoopen, gevoelde niemand.

Wanneer Eisik Rosenberg een goede partij tot stand had gebracht, was het eerste, wat hij deed, dat hij bij vrouw Schlesinger een visite

sistente benoemd mej. dr. Sophie Getzowa uit Nowogrudok (Rusland).

CHINA. Dr. Berthold Laufer zegt omtrent de Joden in Kai-fong-fu, de hoofdstad der Chineesche provincie Honan, dat zij daar reeds in de eerste eeuw na de geboorte van den stichter van den Christelijken godsdienst aanwezig waren. Over Perzië en midden-Azië zijn zij toen naar China gekomen. Dat blijkt uit vier documenten in de synagoge te Kai-fong-fu. Deze documenten evenwel zijn niet volkomen geloofwaardig, en komen ook in opgave van jaartal niet overeen; juist het jongste document wil de Joden nog voor den tijd van J. in China zien. Er schijnt dus in de inscriptiën een streven merkbaar te zijn, om den datum zoo vroeg mogelijk te plaatsen. Laufer komt na een nauwkeurig onderzoek tot de conclusie, dat de Joden in de eerste helft der 12 eeuw uit Indië naar China zijn gekomen, daar met den bouw der synagoge in Kai-fong-fu reeds in 1163 is begonnen. Waarschijnlijk hebben zij den handel in katoen uit Indië mede gebragt, daar in de documenten uitdrukkelijk is vermeld, dat zij katoen als tribut uit Indië hebben meegebracht. Voorts doet Laufer nog opmerken, dat de Joden in Kai-fong-fu, toen zij in 1851 door Engelsche missionairen werden bezocht, hun religie als „Indische religie“ aangaven. De Jodenkolonie in K., die thans is ondergegaan, was eens de grootste Joodsche kolonie in China. Overigens is de aanwezigheid van Joden in China in 878 geconstateerd, aanvankelijk in Zuid-China, later in Noord-China. In Hongkong en Shanghai zijn vele Joden die het Arabisch als hun moedertaal spreken, en die of over Indië, of uit Indië naar China zijn gekomen.

RUSLAND. Uit Petersburg wordt onder het opschrift: „Münfundzwanzig Jahre Juden-krawalle“ aan de „Jud. Presse“ geschreven.

Met de troonsbestijging van Alexander III zijn de aanvallen op de Joden, welke zelfs in de donkere dagen der middeleeuwen slechts sporadisch als epidemiën uitbraken, in het „heilig“ Rusland endemisch geworden. Onder Nicolaas II hebben zij in het jaar 1905 in den den driedagigen bloedigen stratenlag te Shtomir hun 25-jarig jubileum gevierd. Bij het bloedig feest waren als zich amuseerende toeschouwers tegenwoordig de talrijk goed georganiseerde politie, en een klein leger, bestaande uit drie regimenten infanterie, een escadron cavalerie en een escadron rijdende artillerie. Er ontbrak nog slechts de marine, opdat alle wapensoorten van het Russisch heir bij den antisemitischen wapendans te Shtomir gerepresenteerd waren. De civiele en militaire overheid hebben daardoor gedocumenteerd, dat de aanvallen op de Joden een onontbeerlijke staatsinstitutie zijn geworden, zonder welke het Russisch regeeringssysteem niet meer kan bestaan.

Zooals alle belangrijke maatschappelijke en staats-instellingen, zoo hebben ook de Joden-excessen tot hun uitvoering een geheel heir van beamten, wier existentie met deze aanvallen innig is verbonden; waarmee zij staan en vallen. Inderdaad zijn in Rusland, hoe ongeoorloofd dat ook in de ooren van den West-Europeaan moge klinken, honderden, wier uitsluitend beroep het is, aanvallen op de Joden voor te bereiden, en die daardoor ook een goed loopend *Geslacht* hebben, dat zijn man „auständig“ ernährt.

Zulke lieden kiezen, nu deze, dan gene door Joden talrijk bewoonde plaats, wier christelijke inwoners zij zoo lang bewerken en ophitsen, totdat zij tot het doen van een aanval rijp zijn geworden. De mechanische organisatie is overal dezelfde: Eerst verneemt men het nog niet zeer duidelijk gerucht, dat op een bepaalden dag de Joden overal afgeranseld zullen worden. Dan worden, meestal in de politie-drukkerijen vervaardigde proclamatiën verspreid, waaruit de verschrikt geworden bevolking ontwaart, dat de Joden dynamiet binnen gesmokkeld hadden, om op een bepaalden dag de hoofdkerk in de lucht te laten springen. Een andermaal vertelt men, dat de Joden voornemens zijn, de Christenbevolking te overvallen, hun huizen te

maakte en lang en breed over dit onderwerp uitweidde.

„Poldi Stein heb ik een meisje met 10.000 gulden bezorgd. En wat heeft deze Poldi? Een klein zaakje, dat een beetje goed gaat. En wat is hij, vergeleken bij uw knappen, statigen, geleerden zoon? Louter een sjiemiel! Wanneer men zich echter zelf in den weg staat!“ En Eisik schudde spijtig zijn dikke, ronde kop.

De verstandige, kalme vrouw lette niet op den haar zoon toegezwaaide lof; geheel onverschillig antwoordde zij: „Huwelijken zijn in den hemel door den lieven God bestemd. Dat moest gij als vroom man toch weten, mijnheer Rosenberg. En daar Regi Müller voor mijn zoon bestemd was, zoo kan dit toch slechts ten goede zijn.“

Ook de vriendinnen en kennissen kwamen op bezoek, en wanneer de jonge vrouw niet aanwezig was, waren het opnieuw uitingen over het buitengewoon geluk, dat Regi te beurt was gevallen; dat deze eigenlijk zeer onderdanig en deemoedig zijn en uit dankbaarheid de handen der schoonmoeder, die dit toegestaan had, kussen moest.

En weder zeide vrouw Schlesinger met haar rustig lachje: Deemoed zou niet op zijn plaats zijn, daar zij de vrouw van mijn zoon is — eene opmerking, waarvan weinigen den dieperen zin begrepen. Dan voegde zij er bij: „Zij is nog zeer jong, maar een braaf kind. Ik ben met haar tevreden.“

Op deze wijze wees zij evenzoo de opdringende deelneming af als het huichelachtig medelijden, waarin zooveel leedvermaak lag. Ook der jonge vrouw vielen vriendenschappelijke raadgevingen en wijze lessen ten deel, natuurlijk van de zijde der armere lieden.

„Laat je niet overheerschen, Regi!“ zeide de eene of andere vrouw, die in den winkel iets kwam koopen. „Je bent eenmaal de vrouw van Joseph Schlesinger en behoefte je voor de trotsche moeder niet te buigen.“

Regi lachte hen echter met haar bruine, schitterende oogen in het gezicht en meende: zij moesten zich om Godswil harentwege geen zorg in het hoofd halen. Zij maakt zich immers ook geene. En eigenlijk was dit een zaak, die haar alleen aanging.

demoleeren, hun have en goed te plunderen, hun vrouwen en kinderen dood te slaan.

Daarnaast wordt het wel is waar verouderde, maar steeds nog bijna als nieuwklinkend bloedigbeetje niet vergeten. Zijn evenwel de fatsoenlijke Christenen ten spijt van alle verschrikkelijke geruchten niet te bewegen om de in haar midden vreedzaam levende medeburgers te overvallen, zoo daalt men af tot de helft des volks, om die op te hitsen tot roof en moord, door te wijzen op de Joden, die toch zoo grondrijk zijn. Is er op zulk een plaats zulk soort gepeupel niet, of is het niet talrijk genoeg, om met succes een aanval in scene te zetten, zoo wordt gespuist uit andere plaatsen aangeworven en per spoor naar de verlangde plaats getransporteerd. Zoo geschiedde het in 1903 in Kischinew, waar vreemde roovers uit Odessa geïmporteerd werden. Zoo was het in 1904 in Smelja, waar de aanval door vreemde *ad hoc* aangekomen spoorwegaarbeiders geïmporteerd werd. Zoo werd het eindelijk ook in Mei 1905 in Shtomir gemaakt, waar de excessen oorspronkelijk door vreemd janhagel werd ingeleid. Vanwaar de gelden voor het noodig massa-transport kwamen, daarover kunnen slechts de fondsen, die der gendarmerie rijklijk ten dienste staan, uitkomst geven.

Met welk doel wordt nu zulk een groote som aan kracht en geweld uitgegeven? Wat willen de excessen makers door de ophitsing tot roof en plundering, tot moord en doodslag eigenlijk bereiken? De beantwoording dezer vraag zou zijn het doel van het anti-Semitisme te willen doorgronden. Aanvankelijk bleek het, dat de ophitsers tegen de Joden, die ook in Rusland, precies zoo als in geciviliseerde landen, niet anders dan vleesch van vleesch der algemeen politieke reactie zijn, het oog slechts op de rijke en welgestelde Joden hadden, om door de vernietiging van talrijke existentiën de in Rusland zeer arme Joden nog armer te maken, en zoo de oeconomiche macht van het Jodendom geheel en al te breken. Sedert vijf jaren evenwel vermeederden zich de teekenen, dat men minder het geld, dan het leven der Joden op het oog heeft. De aanvallen van het gepeupel richten zich niet meer, zooals vroeger, op het Joodsch villakwartier, maar hoofdzakelijk op de Joodsche ghetti, waar de massa ellende huist, en waar voor plunderaars en roovers zoo goed als niets te halen is. De aanvallen worden steeds bloediger en het aantal der geofferde menschenlevens neemt verschrikkelijke afmetingen aan. Het doel is duidelijk. De camarilla, de bureaucratie welke op sterven ligt, wil vooral daarom veel Joden offeren, om angst en schrik in de gelederen der Joden te verspreiden, opdat zij bevreesd zullen zijn, zich aan te sluiten bij hen, die voor de vrijheid strijden, en wier aantal dagelijks grooter wordt. De „Tohin“ weet nauwkeurig, waar hij zijn eigenlijke vijanden te zoeken heeft. Hij weet welk een kolossale machtfactor de zes miljoen tot wanhoop gebrachte Joden in de tegenwoordige vrijheidsbeweging vormen.

— Vergaatsche moete. Ook in Rusland heeft het strijdend anti-Semitisme reeds zijn laatste troeven uitgespeeld. Sedert Ignatieff zijn ook de tijden in Rusland merklijk veranderd. De excessen zijn voor de aanvallers in de eerste plaats niet meer zoo ongevaarlijk. De Joden hebben zich geleerd verdedigen en zullen zich steeds meer organiseren; zij verbergen zich niet meer voor hun aanvallers, maar doen dien in het stof bijten. Dat heeft Shtomir geleerd, waar men vijf doden en zeven-en-veertig gewonde roovers telt. De Joden hadden 15 doden en 57 gewonden. Zij hebben zich dus dapper geweerd, en de roovers weten, dat het geen kinderspel meer is; dat zij kans loopen te worden gedood of gewond. Zij zullen het dus niet gemakkelijk weder wagen, een aanval te doen. Dan hebben de Christenen leeren inzien, wie hun verdrukkers zijn, dat die niet onder de Joden moeten gezocht worden, maar elders. Zij laten zich dus niet meer tegen de Joden ophitsen; zij weten, dat die de Joden onderdrukt, van professie een onderdrukker is. De arbeiders verkondigen reeds luide hun sympathie voor de Joden; de intelligentie staat

De eenige verandering, welke bij de gebeurtenis in het huis Schlesinger had plaats gevonden, was, dat het jonge paar twee nieuw gemubileerde kamers op de bovenste etage waren aangewezen. Doch zij maakten slechts van de slaapkamer gebruik. De maaltijden werden gemeenschappelijk beneden in de woonkamer, die achter den winkel was gelegen, gebruikt.

In de eerste weken na den dood haars vaders had Regi behoefte aan troost, maar de liefde van haar man, al het veranderde, het nieuwe, dat haar omgaf, deed haar spoedig haar verlies vergeten. Haar lichte, levendige, meest vroolijke natuur keerde terug.

En iets als zonnenschijn was met haar in het oude, stollige, slechts van den ernst en den arbeid des levens vervulde huis getrokken, de zonnenschijn, die van jeugd en schoonheid uitgaat en ook nog in den met spinnewebben voorzienen winkel en hoeken gouden reflexen toovert. ...

Gelijk een vogel fladderde zij trap op, trap af door het huis, en haar jonge, heldere stem was overal te hooren. Zij sprak met iedereen, lachte iedereen toe. Zij was ook werkzaam en trachtte zich nuttig te maken.

Dit zag de schoonmoeder en het beviel haar; zij zag echter ook, dat Regi zich gaarne opschikte, op werkdagen de goede, lange kleeren droeg en geen spiegel voorbij ging, zonder er een blik in te werpen.

„Ik wil haar niet dadelijk berispen“, dacht vrouw Schlesinger. „Ik wil haar eerst voor mij winnen, dan zal het gemakkelijker gaan, haar naar onzen wil te vormen.“

Doch hoe jong Regi ook was, zij wist zeer goed, wat zij wilde, en van deemoed en dankbaarheid, zooals de lieden zich uitdrukten, was bij haar niets te vinden. Zij beschouwde de zaak uit haar eigen gezichtspunt.

Was de familie Schlesinger trotsch op haar geld en aanzien, zij kon het op haar jeugd en schoonheid zijn, wier macht zoó groot was, dat zij dezen jongen man bedwongen had. ...

En doordien zij zijn vrouw was, was zij volkomen aan hem gelijk geworden.

En van het eerste ogenblik af stond het vast bij haar, van deze macht over haar man geen haarbreedte af te geven. ...

Er was nog iets, dat bij de jonge vrouw elk

Feuilleton.

MOEDER en ZOON.

Naar de *Jud. Presse*.

Daar de lieden de zaak voor een *meschoeggas* (krankzinnigheid) hielden, had zich van den eersten dag af de meening in de gemoederen gevestigd: het kan niet goed gaan, het huwelijk zal niet gelukkig zijn.

En er gebeurde ook iets, wat dadelijk als een slecht voorteken werd aangezien.

Jäckel Müller, die tegenover zooveel in het leven had stand gehouden, was tegen dezen plotseligen gelukswisseling niet opgewassen.... Zijn Regi de vrouw van den jongen Schlesinger! De schoondochter van de trotsche, voornamelijk moeder! De vrouw, wie ieder zoo hoog hield, wie ieder het eerst groette! Waardoor had hij het verdiend, dat de lieve God hem, den armen sjammes, zoo hoog verheven had? De gedachte aan de verwantschap met vrouw Schlesinger was voor hem het overweldigendst.

Hoe had hij zich steeds voor haar gebogen! Deemoedig bij elken feestdag suiker, koflie, meel uit hare hand in ontvangst genomen! Thans echter zat hij bovenaan, naast haar aan den bruiloftsdish, in der fraaie, zwarte costuum, dat de schoonzoon ter gelegenheid van het feest voor hem had laten maken, die tevens ook voor den geheelen uitzet van Regi had gezorgd.

Wat zijn uiterlijk betrof, zoo deed de oude Jäckel der familie Schlesinger geen oneeraan. Zijn groot hoofd met het volle, sneeuw witte haar en de lange baard paste voortreffelijk bij de zwarte kleeding; hij zag er als een professor uit. Hij zat aan de bruiloftstafel, waar het zware zilver prijkte, waar in overvloed alle mogelijke spijzen geurden en goede wijnen gedronken werden, met schitterende, nog steeds verbaasde oogen en ving de nijldige blikken op, die hem in zoo ruime mate ten deel vielen, vooral van de zijde der met dochters gezegende ouders, die voor hun leven gaarne zijn plaats hadden ingenomen.

Dit alles was te veel voor Jäckel geweest. Den dag na de bruiloft gevoelde hij zich onwel. Hij moest in bed blijven, en een paar dagen later was hij voor altijd stil. ...

aan hun zijde; de bemoeiingen van het ondiep Kruschewan zijn in den laatste tijd bijna overal vruchteloos geweest. De student Blinoff heeft zijn bloed vergoten voor de Joden, en hij krijgt navolgers. Er bindt niets meer dan bloed; zijn voorbeeld werkt na. Wij gelooven, dat het Paascheest van 1906 geen ernstige Joden-excessen meer brengen zal. Ook in Rusland kunnen de middeleeuwen niet eeuwig duren.

RUSLAND. De troebelen in Rusland schijnen ook den brandfakkel overal heen te werpen; bijzonder hevig woedt het vuur in het gouvernement Kowno, waar een aantal plaatsen een prooi der vlammen is geworden. Meer dan duizend families, meerendeels Joodsche families, verkeerden daardoor in de grootste ellende en hebben zelfs geen brood.

FRANKRIJK. Ook in Frankrijk begint de Zondagrust een rol te spelen; ook daar begint men te spreken van een verplichten rustdag. Verschillende afgevaardigden willen den Zondag als normalen en wettelijken rustdag proclameeren. Men behoeft evenwel niet bevreesd te zijn, dat de traditioneele Joden dan twee rustdagen per week zullen hebben, daar de Fransche levenswijze een rustdag als in Engeland wel niet goed mogelijk maakt. Er zal dus van een Zondagrust niet veel komen. Ten hoogste zal de bepaling worden gemaakt, dat ieder arbeider recht op één rustdag per week heeft.

ENGELAND. De Joodsche gemeenten doen al het mogelijke om te verkrijgen, dat de harde bepalingen tegen de Russische Joden in de vreemdelingen Bill door mildere zullen worden vervangen. Vooral tracht men te verkrijgen, dat vluchtelingen wegens godsdienst-haat met politieke vluchtelingen zullen worden gelijk gesteld. Het schijnt, dat vele parlementsleden daarvoor wel te vinden zullen zijn. Ook niet-Israëlieten verheffen hun stem tegen den Bill. De missionairen-vereeniging heeft in het afgeelopen jaar ontvangen 40349 pd. st. en uitgegeven 37227 pd. st. Ieder der zendelingen ontvangt een honorarium van ruim f2000. Hoeveel Joden zijn bekeerd? Daarvan zegt de verslaggever niets!

OOST. HONG. MON. Te Budapest is de tweede groote vergadering van „Schlaum Hoir” gehouden. Vele Zionisten waren aanwezig. Merkwaardig is de verklaring, dat zij nooit tot eenige Zionisten-vereeniging zouden zijn toegetreden, indien er een wereldvereeniging had bestaan, die, op den bodem van het traditioneel Jodendom, den ongelukkigen geloofsgenooten hulp zouden trachten te bieden. Voorts is het plicht om ernstig te protesteeren tegen de Zionisten, die naar Palestina willen zenden menschen, die slechts in naam Joden zijn, die de godsdienstwet niet bestudeeren en niet gezind zijn als Joden te leven.

ZONDER PRIJS

verhooging en directe bezorging van de Bureaux, worden door

J. L. JOACHIMSTHAL, Boekhandelaar, Abonnementen aangenomen, op alle Dag-, Week- en Maandbladen, Tijdschriften, zooals:

ALGEMEEN HANDELSBLAD, DE TELEGRAAF, NIEUWS VAN DEN DAG, NIEUWE ROTTERD. COURANT, DE PRINS, enz. enz. Advertentiën worden eveneens aangenomen.

BINNENLAND

AMSTERDAM, 15 Juni 1905.

In het belang der volksgezondheid verleenlen wij op verzoek gaarne plaats aan onderstaand.

Een instelling van algemeen nut.

In het „Weekblad van de A. N. D. B.” van 17 Maart werd door den Redacteur eene opwekking geschreven, om zich bij ondergeteekende aan te melden, ten einde den strijd tegen de tuberculose te steunen.

Sinds dien mocht ik van vele leden onzer organisatie, alsmede van tal van personen daarbuiten, de

week, elk dankbaarheids-gevoel jegens haar schoonoeder terughield; IJverzucht mengde zich in het spel.

Regi voelde zich, nadat de eerste wittebroodsweken voorbij waren, maar al te spoedig benadeeld en ten achteren gezet. Zij had geloofd dat deze liefdesuitingen, deze uitdrukkingen van teederheid altijd zouden duren, in plaats daarvan verslond het alledaagsche deze met zijn arbeid, met zijne plichten, die van den vroegen morgen tot den laten avond den menschen, om zoo te zeggen, in ketenen boeide.

In het bewustzijn van het bezit had Joseph dezen zoet-zaligen tijd geheel vergeten. Zijn kalme, stille natuur keerde, nadat de gloed, die hem bijna verteerd had, gedooft was, in hare gewone banen terug.

Het viel hem niet in, daarover na te denken, evenmin als het hem inviel, er aan te denken of zijn jonge vrouw met de afkoeling van de echtelijke atmosfeer instemde, of zij daardoor niet iets ontbeerde. . . .

Anders was het gesteld met zijne verhouding tot zijne moeder. Zijne achtingsvolle teederheid nam steeds toe, en hij kon haar niet genoeg liefdesbewijzen geven. Hij was haar dankbaar voor het offer, dat zij aan zijn geluk had gebracht, en zijn hart vloede over van medelijden, wanneer hij de groote, krachtige vrouw eenigszins gebogen en moeielijk op en neer gaan, in hare trekken de sporen van innerlijk lijden zag. . . .

Vereenigde men zich tot de maaltijden, dan mocht niemand plaats nemen, mocht niets verschoven of aangeraakt worden, vóórdat zijne moeder de hoofdplaats had ingenomen. De beste stukken zocht hij voor haar uit en legde ze voor haar. Hij omgaf haar met de innigste zorgvuldigheid en eene bijna ridderlijke oplet-tendheid, die iets treffends had.

Regi zag dit alles eerst met een verbaasde, daarna met eene verdrietige uitdrukking aan. „Zoo ziek is zij toch niet, dat hij haar als een klein kind moet behandelen en daarbij vergeet, dat hij een vrouw heeft”, dacht zij vol bittere ergernis.

(Wordt vervolgd.)

blijken ontvangen, dat deze aansporing had gewerkt. Doch hoezeer, voor een begin althans, de belangstelling reeds is opgewekt, het aantal medewerkers tot bekämpfung der tuberculose is nog veel te gering, en kon, wat de bondsleden betreft, enorm veel grooter wezen.

Ik schrijf: „kon grooter wezen”. Dit diende te zijn: „moest veel grooter zijn”. Want, hoewel ik de verhouding van het percentage longlijders(sters) in ons vak, vergeleken met andere vakken, niet kan aantonen, zeker is het, dat het aantal lijders betrekkelijk groot is, terwijl daarentegen de hulp die verleend kan worden uiterst gering is.

Dit is op zich zelf reeds te betreuren, maar wordt erger, indien, zooals geschiedde, de aandacht op het kwaad gevestigd wordt, en de belangstelling blijft dan nog beneden het peil van den omvang en het gewicht van de zaak waarvoor die belangstelling en hulp worden gevraagd.

Het komt mij echter voor, dat de oorzaak gelegen is, niet in de onverschilligheid voor, maar in de onbekendheid met den ernst van het vraagstuk. Dit is mij dan ook gebleken, toen verschillende personen mij het verzoek deden, een en ander mede te deelen van hetgeen ter zake kundigen op het gebied van tuberculose-bestrijding als hun oordeel geven, waaraan ik bij deze wensch te voldoen.

Laat ik beginnen met te zeggen, dat de Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose plus minus 800 leden telt, en dat bij een bevolking van circa 5¼ miljoen, terwijl in Denemarken, met de helft van ons bevolkingscijfer, de vereeniging van dien aard ruim 30000 leden telt. Hieruit volgt dus, dat met zulk gering aantal leden weinig of niets gedaan kan worden, zoodat de huidige bestrijding der vreeselijke ziekte over het geheele land weinig of geen waarde heeft. Alle middelen moeten dus, meen ik, aangewend worden, om de vereeniging financieel zoo sterk mogelijk te maken.

Door de heeren jhr. dr. P. J. H. Röel en dr. J. H. Wynhoff wordt het volgende in de pas verschenen brochure „Tuberculose” gezegd:

Eerstgenoemde begint met te verklaren, dat, jaar in, jaar uit, in Europa meer dan een miljoen menschen aan tuberculose sterven; in Nederland alleen maakt zij jaarlijks 9000 slachtoffers. Geen enkele leeftijd wordt door de tuberculose gespaard en bij voorkeur maakt zij haar slachtoffers in den bloei van het leven. Waar van alle sterfgevallen in 10—15 pCt. de doodsoorzaak aan tuberculose geweten moet worden, zou van hen, die op 15—60 jarigen leeftijd sterven, zelfs niet minder dan ¼ aan tuberculose ten gronde gaan. Toch is de tuberculose eene te vermijden en tevens eene geneeselijke ziekte.

Hier hebben wij dus een uitspraak van een arts, die speciaal longziekte behandelt, die verklaart, dat longziekte eene te vermijden en geneeselijke ziekte is, een uitspraak die voor ieder van groote waarde en betekenis moet zijn. Daarom dient ieder mede te werken om de middelen te verkrijgen, die den lijders ten goede moeten komen.

Na een overzicht te hebben gegeven omtrent oorzaak en gevolgen van bestrijding der tuberculose, waarbij o. m. de aandacht wordt gevestigd op infectiegevaar, vooral ten gevolge van het niet zindelijk omgaan met het sputum dat door longlijders vooral opgevangen moet worden in een fleschje (systeem dr. Dettweiler, verkrijgbaar in winkels voor chemische apparaten en ook bij sommige apothekers,) toont dr. Röel verder aan, dat tuberculose niet alleen eene geneeselijke ziekte is, doch zelfs zeer geneeselijk is in het aanvangs-stadium.

Met alle kracht moet er naar gestreefd worden de beginnende gevallen van tuberculose tot genezing te brengen, niet alleen uit humaniteit, doch ook wegens het gevaar dat zij later kunnen opleveren.

Verbetering van woningstoestand, controle op voedingsmiddelen, nauwkeurig toezicht op fabrieken, werkplaatsen, op den arbeid, scholen, de inrichting van kinderspeelplaatsen, vakantiekoloniën enz. zijn van groot belang om de ziekte tegen te gaan.

Nu weet men wel, dat van regeeringswege, gemeentewege enz. voor al deze dingen gezorgd moet worden, maar dat behoort nog tot de vrome wenschen. Volgt nu wat dr. Wijnhoff, oud-geneesheer-directeur van het Stedelijk Ziekenfonds te Utrecht, zegt: een man, die van af den aanvang strijd tegen de tuberculose in ons land heeft meegemaakt.

Ook deze begint met in den aanvang van zijn geschrift reeds te zeggen: De longtuberculose is eene geneeselijke ziekte. Deze gewichtige daadzaak heeft den grondslag gelegd voor het overal waarneembaar heilzame streven, dat leidde tot de oprichting van Sanatoria. In de meeste gevallen is de lijder het slachtoffer van slechte hygiënische en sociale toestanden. De sterfte aan longtuberculose op het platte land is veel geringer dan die in de groote steden; in de laatste geringer in de wijken der goedgeeden, dan in die der arbeidersbevolking; in de armenwijken heeft zij haar toppunt bereikt. Door alle statistieken wordt dit bevestigd en wordt het bewijs geleverd voor de alles overheerschende invloeden van anti-hygiënische misstanden en sociale nooden. Door minnauslettend toezicht op den arbeid, het veelvuldig gebruik van alcohol, enz., is het, volgens dr. Wijnhoff, niet te verwonderen, dat de longtuberculose zulk een verwoestend aanrucht. Verder krijgen we ook van Dr. W. een breedvoerige beschouwing over de tuberculose-bestrijding waarbij hij er vooral op wijst, dat longlijders zeer gevaarlijk kunnen zijn voor hun omgeving en indien bij een patient bacillen gevonden worden, dan moet deze ongevaarlijk gemaakt worden door hem af te zonderen van zijn medemenschen.

Afzonderen, d. w. z. hem of haar naar een sanatorium of ander herstellingszucht zenden. Laat ik eens de goedkoopste inrichtingen noemen, de sanatoria „Hoog Laren” of „Helleodoorn”. De verpleegkosten in genoemde inrichtingen zijn f2 per dag. Zou het gemiddelde loon van den arbeider wel f2 per dag zijn? En, indien dat zoo ware, waar zullen dan de middelen vandaan komen om het gezin des lijders van het hoogst noodige te voorzien? Deze vragen zal het den lezer niet moeilijk vallen te beantwoorden. Wij hebben bovendien nog een andere factor, en ongetwijfeld wel de voornaamste, onder de oogen te zien, nl. de volgende:

Ik geef toe, dat het voor een longlijder van groot belang is, indien hij genezing voor zijn ziekte kan vinden en krijgen in een der sanatoria. Met dit enkele geval wordt echter de tuberculose — als ziekte, waaraan een groot deel van het Nederlandsche volk lijdt — niet bestreden. Van grooter belang is het dus, de tuberculosebestrijding met alle ons ten dienste staande middelen in haar geheel ter hand te nemen. Door kennis te maken met geschriften op dat gebied kan men in eigen omgeving de nuttige wenken, daarin voorkomende, in toepassing doen brengen. Het Ned. Centr. Comité zal op ongeregelde tijden meerdere geschriften uitgeven, waardoor dan de propaganda in alle opzichten gediend wordt.

Men ziet hieruit, hoe noodig het is, dat meer dan totnu toe wordt zorg gedragen, dat de strijd tegen de tuberculose kan worden gevoerd.

Welnu dan! Laat ieder zijn of haar best doen om in eigen omgeving de menschen op te wekken lid der Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose te worden, hetgeen het beste en doeltreffendste kan geschieden, wanneer zij beginnen met het voorbeeld te geven door eerst zelf zich voor het lidmaatschap op te geven. Daarmede worden dan tegelijkertijd vele goede dingen gedaan, nl.

1e. Men helpt in den strijd tegen de tuberculose. 2e. Verzamelt de kennis omtrent de middelen daartoe. 3e. Vergroot het leger der strijders(sters) tegen het kwaad. 4e. Verzachet het leven van den ongelukigen lijder. Komt vrienden! In de vakbeweging staan wij aan den spits. Toont in deze zaak, dat onze organisatie ons, bij alles, óók menschenliefde bracht. BERN. A. WINS.

—

Waakt voor uwe gezondheid, is de aanhef van een annonce voorkomende in dit blad, waarin verder Essences ter bereiding van limonades etc. merk A. C. worden in den handel gebracht welke geheel zonder conserveermid-

del worden samengesteld, dus geen bestand-deelen bevatten welke schadelijk zijn voor de gezondheid, terwijl elke afnemer verplicht is zich contractueel te verbinden genoemde essences niet te vervalschen. In d't seizoen waar zooveel limonade verbruikt wordt is het zeker niet overbodig op genoemde artikelen bijzonder attent te zijn welke verkrijgbaar zijn in de provincie bij alle soliede hand-laren en te Amsterdam bij de Z. H. Bierhandel P. J. Versaer Kerkstraat 337 en bij de Ned. Bottel Maatschappij „De Ster”, L. Benjamins, Geldersche Kade 57.

—

De heer S. v. d. Hout hoopt 19 daer den dag te herdenken, waarop hij voor 65 jaar in dienst trad bij de firma E. T. Tal in brandstoffen. De 88-jarige krasse grijsaard neemt nu en dan nog deel aan de werkzaamheden.

—

„Jüdischer Volksfreund”

„Organ für die Interessen des Judentums”.

Wij hebben onlangs melding gemaakt van het orgaan, hetwelk te Keulen, onder redactie van dr. Wolf aldaar verschijnt. Wij hebben thans het tweede nummer van dat orgaan voor ons, en kunnen zeggen, dat daardoor de indruk, welke wij de lezing van no. 1 ontvingen, nog wordt versterkt, dat namelijk door dat blad wezenlijk de echt Joodsche belangen bevorderd kunnen worden; de traditioneele geest gekweekt kan worden. De artikelen, die uit een zeer goede pen zijn gevloeid, ademen den echt Joodschen geest. Gelukkig mist men er die phrases-

opstellen, die slechts een קול דברים hebben, maar waar degelijke inhoud wordt gemist. Ook dit nummer zal door de orthodoxe Jehodien met aandacht worden gelezen. Niet extracte onderwerpen worden behandeld, maar wel voornamelijk wat ingrijpt in het Joodsch leven. Wij noemen slechts de „Barmitswoh-Bilanz”, „Das Diadeem des Jüdischen Weibes”, „Unsere Kinder” en „Die krone des Jüdischen Mannes”. Een draad loopt door alles, aamelijk: eerbied voor Thora en mitsoth, niet enkel Jodendom in theorie, maar ook in praktijk. Blijft de redactie haar programma volgen, dan kan dat orgaan onbetwistbaar veel nut stichten, en dan verdient het allen steun. Voor Nederland is de abonnementsprijs 4 m. per jaar. Administratie van het blad: M. Winter, Cöln, Friesenwall 40.

—

Verslag van den toestand der Nederl.

Isr. Hoofdsynagoge te Amsterdam

van 1 October 1903 tot

30 September 1904.

Tot leden van het kerkbestuur werden, ter vervanging van het collectief afgetredene, door uwen raad benoemd de heeren: E. E. Benjamin, D. Abrahams, A. E. van Gelder, E. J. Benjamins Jr. en L. A. Wagenaar Jr., terwijl als plaatsvervangende leden zoo noodig aan zijne werkzaamheden deelnamen, de door u daartoe aangewezen heeren: S. S. Leeuwensteen en M. S. Rubens Jr.

De commissie van finantiën bleef samengesteld uit de heeren: Mr. B. E. Asscher fungerende sedert Januari 1890, Louis Boas sedert Januari 1892, terwijl, ingevolge de door uwen raad vastgestelde verordening, door het kerkbestuur als derde lid werd aangewezen de heer D. Abrahams.

De commissie wordt, zoo noodig, in haar veel omvattende taak vervangen door de heeren E. Visser en J. Compris.

Overeenkomstig het bepaalde in art. 60 van het reglement der hoofdsynagoge wordt, jaarlijks in de maand December, een vaste commissie voor het armwezen uit zijn midden benoemd. Zij bestaat uit de heeren: B. E. Eijze sedert 1 Januari 1887, M. S. Rubens Jr. sedert 1 Januari 1898, Louis Boas sedert Maart 1900 Mr. J. F. Wertheim sedert Maart 1900.

In het Nederlandsch-Israëlitisch armbestuur, welks leden door de vaste kerkeraadcommissie, op voordracht van dat bestuur, benoemd worden, kwam dit jaar geene wijziging. Het is samengesteld uit de heeren: A. May, voorzitter, Dr. S. J. Philips, vice-voorzitter, Jacob Kalker, thesaurier, Mr. C. A. Cosman, 1e secretaris, J. Compris, 2e secretaris, J. L. Wallach, 3e A. S. Z. Eijze, Dr. I. Graanboom, Prof. Mr. D. Josephus Jitta, Dr. D. H. Koetser, terwijl het voor zijne huishoudelijke aangelegenheden krachtadig wordt ter zijde gestaan door de dames: mevr. S. N. Rosenthal-May, mevr. de wed. J. Cohen-Rosenthal, mevr. M. Wertheim-Salomonsen, mevr. J. Zadoks-Visser, mevr. E. Polak-Paërl, mevr. de wed. E. A. Keyser-Goudsmit, mevr. A. Benjamin-de Beer.

In de commissie van toezicht over de Nederl.-Israel. godsd. scholen van de 1e, 2e en 3e klasse, kwam gedurende het verslagjaar wijziging. Zij bestaat alsnu uit de heeren; D. Abrahams, voorzitter, D. A. Hamburger, vice-voorzitter, S. E. Slijper Ez., A. E. van Gelder, Mr. J. F. Wertheim, W. Birnbaum, S. Ph. de Pauw.

Blijkens het jongste aan uwen raad uitgebrachte Verslag waren werkzaam aan de godsd. burgerschool 6 onderwijzers, waaronder 2 met den graad van Magid, de heeren B. van der Velde en S. Salomons en 3 van den hoogsten rang. Godsd. tusschenschool, 9 onderwijzers, waaronder 6 van den middelsten rang. Godsd. school (1e klasse) 15 onderwijzers, waaronder 2 van den hoogsten rang.

Op ulto. December 1903 genoten 711 leerlingen onderwijs, terwijl voor den nieuwen cursus waren ingeschreven 89 kinderen.

De burgerschool (3e klas) werd bezocht door 104 leerlingen (67 j. en 37 m.)

De tusschenschool (2e klas) werd bezocht door 214 leerlingen (165 j. en 49 m.)

De school 1e klasse werd bezocht door 393 leerl. (317 j. en 76 m.) De kosten der scholen belopen in 1903 f 15265.42. Aan schoolgeld werd geind f 6000.54. Zoodat uit de kerkelijke kas moest worden bijgepast f 9264.95.

1) Inmiddels overleden.

—

Het Koloniehuis van de Vereeniging Israël. Gezondheidskolonie Rotterdam.

In tegenwoordigheid van vele belangstellenden is heden te Ter Heyde het nieuwgebouwde koloniehuis geopend van de vereeniging Israel. Gezondheidskolonie Rotterdam. Onder de aanwezigen bevonden zich de burgemeester van

Monster, de gemeente-secretaris, afgevaardigden van de Nederlandsche Israëlitische gemeente te Rotterdam, van het Centraal Genootschap van Gezondheidskoloniën in Nederland en van verschillende Rotterdamsche Inzichtigheidsvereenigingen.

Het nieuwe herstellingsoord, dat op een stuk duingrond in de onmiddellijke nabijheid van de zee verrees is, beantwoordt aan alle eischen, die men ten huidige dage aan een zongrond voor verblijf van zwakke en ziekelijke kinderen stellen kan.

Beneden bevat het gebouw een ruime oefen-speelzaal, keuken, badkamer, kamer voor de directrice en garderobe.

Boven twee groote slaapkamers voor de meisjes en een voor de jongens, waarlussen de slaapkamer van de directrice, die zoo is ingericht, dat ze vandaar uit beide slaapkamers geheel kan overzien. Voorts een isolatiekamer voor kinderen, die tijdens hun verblijf in het koloniehuis ongesteld worden en een groote bewaarplaats voor de uitrusting der patientjes.

Over het geheele gebouw loopt een zolder, die, zoo noodig, voor bergplaats kan worden gebruikt.

Over de geheele lengte van de speelzaal is een breede warande aangebracht, die bij ongunstig weer goede diensten kan verrichten.

De bouw van het herstellingsoord is opgedragen geweest aan den Rotterdamschen Coöperatieven Bouwersbond, die dezen tot volkomen tevredenheid van het bestuur heeft uitgevoerd.

Voordat tot de officiële opening werd overgegaan, hield de voorzitter van de Israëlitische Gezondheidskolonie, de heer H. J. Hijman, een toespraak, waarin hij een terughik wierp op de geschiedenis der vereeniging, die thans ongeveer tien jaar bestaat, welke geschiedenis voor een groot gedeelte samenvalt met die van de stichting van het herstellingsoord.

Begonnen met een getal leden van 121 en 2 donateurs, met een gemeentelijke contributie van f274.80 's jaars, bedroeg het ledental op 31 December jhr. 500 met een totale contributie van 1956. Behalve de contributie vormen de spaarbusjes met de giften van feestelijke en andere gelegenheden de bronnen van inkomsten voor de vereeniging.

Met de toenemende versterking van de middelen der vereeniging hield de uitzending der kolonistjes gelijken tred. Bedroeg het aantal uitgezonden patientjes het eerste vereenigingsjaar 25, t.w. 24 naar zee en één naar bosch, in 1904 beliep dit getal 45, n.l. 26 naar zee en 19 naar de bosschen.

Tot dusver werden de zeepatientjes uitbestedd in het herstellingsoord te Wijk aan Zee, doch de ondervinding had het bestuur geleerd, dat uitzending in eigen beheer in vele opzichten de voorkeur verdiende boven uitbesteding.

Vandaar, dat het bestuur onvermoeid alle pogingen in het werk stelde, om de vereeniging in het bezit te doen komen van een eigen koloniehuis, pogingen, welke ten slotte met zulk een schitterend succes zijn bekroond, dat het nieuwe herstellingsoord in exploitatie kan worden gebracht, zonder eenigen schuldenlast, noch op den bouw, noch op den inventaris.

De voorzitter bracht dank aan allen, die tot dit mooie resultaat hadden medegewerkt: in het bijzonder aan de heeren: de Koningin en van H. M. de Koningin-Moeder mocht ondervinden.

Met den wensch, dat het bestuur der vereeniging ook met de exploitatie van het koloniehuis zou mogen blijven rekenen op de sympathie van alle kindervrienden, dat dit huis der liefde zou mogen medewerken tot verhooging van de volksgezondheid, tot vermeerdering van het volksgeluk, verklaarde spreker het herstellingsoord voor geopend.

Hierna ging de eerewijn rond, waarna het woord werd gevoerd door den heer J. v. Cleff Szat. namens het Israel. kerkbestuur, door het eere-lid mr. S. J. L. v. Aalten Jr. namens de leden, door dr. J. A. van den Brink, geneesheer van het nieuwe koloniehuis, door den heer A. C. Bos namens het Centraal Genootschap voor Gezondheidskoloniën in Nederland en door den heer D. den Baars, hoofd der openbare school te Ter Heyde. allen de beste wenschen uitsprekend voor den bloei van de nieuwe stichting.

Daarna gingen de aanwezigen het nieuwe koloniehuis bezichtigen, dat door zijn vriendelijke bouw en inrichting op allen een aangename indruk maakte.

De eerste gezondheidskolonie vertrekt naar 't nieuwe herstellingsoord op Maandag 12 Juni. Het koloniehuis zal voor alle belangstellenden te bezichtigen zijn op Zondag 18 en 25 Juni, van 10 uur voormiddags tot 4 uur namiddags.

N. R. Ct.

—

DEDEMSVAART, 7 Juni. Een heugelijke gebeurtenis had heden in onze gemeente plaats. De heer E. Philipson bood ter gelegenheid van zijn 40-jarige echtvereeniging, tevens 75-jarige verjaardag zijner echtgenoot, der gemeentee een prachtvolle veelarmige kroon aan. Een groote schare familie en belangstellenden waren in het kerkgebouw samen gekomen, om getuigen te zijn van de overhandiging van dit kostbare geschenk. De heer Philipson voerde het woord, om der gemeente in eenige toepasselijke woorden zijn cadeau te overhandigen, tevens daarbij den wensch uitsprekende, dat deze lichter de gemeente steeds zal voorlichten in haar gebed. Daarna nam de heer I. M. de Bruin, voorzitter onzer gemeente het woord om den jubilarissen mede namens de geheele gemeente zijn dank te betuigen voor hun gave naar aanleiding der woorden והאש על המזבח.

לא הכנה. Het middag-gebed werd verricht door de heer D. v. Buren.

Een New-Yorksch blad heeft onlangs medegedeeld, dat alleen in het vorige jaar 4078 Joodsche timmerlieden, 1970 schilders en 1337 slotenmakers uit Rusland op Ellis Island zijn aangekomen en dat van deze ambachtslieden ruim 90 proc. in New-York zijn gebleven. In de bouwvakken vinden in deze stad dan ook talloze Israëlieten werk, aan de oostzijde werd zelfs het grootste gedeelte der nieuwe gebouwen alleen door hen opgetrokken. Deze feiten leveren het beste bewijs tegen de zoo dikwijls gehoorde bewering, dat de Israëlieten voor handarbeid noch lust, noch geschiktheid bezitten.

—